

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispytatio X. De ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

non præcisè quia positium sit fortius, sed quia positio præcepti positui integritatis confessionis est circumstantia & causa, & ratio sufficiens vrin-
famerur proximus, & ut cesset præceptum illud naturale.

Vasquez.
Ægidius.

Observandum tamen est, ut optimè Vasquez & Ægidius, quòd quando ad reuelationem comp-
pitis necessaria est fractio sigilli alicuius confes-
sionis factæ, tunc non est reuelandus complex,
quia sigillum confessionis est multò maioris mo-
menti, quàm integritas confessionis.

DIFFICULTAS XII.

*Utrum Sacramentum Pœnitentiæ possit
esse informe ex defectu integritatis con-
fessionis.*

Paludan.
Sotus.
Caietanus.
Victoria.

Paludanus in 4. dist. 17. q. 5. art. 3. Sotus d. 18.
q. 3. art. 3. Caietanus v. Confessio condit. 10. &
Victoria in Summa n. 160. docent, Sacramentum
Pœnitentiæ posse esse informe (id est validum, &
absque effectu) ex defectu integritatis confes-
sionis, quando scilicet in confessione omittitur pec-
catum mortale ex negligentia, aut ex ignorantia
culpabili. Et in primis, quòd tunc Sacramentum
careat effectu, dubitari non potest, quia omis-
sio illa est mortalis. Quòd verò tunc sit validum
(ac proinde non necessariò repetendum) probatur,
quia aliàs onus confessionis esset nimis graue,
durum, & rigidum, & laqueis iniiciendis expo-
situm.

Medina.

Medina verò Cod. de Confessione q. 23. de

Confessione dimidiata iteranda, Suarez disp. 18.
sect. 4. Vasquez quæst. 92. art. 3. dub. 1. Turrianus
disp. 28. dub. 3. & Ochagavia Tract. 2. q. 31. do-
cent, Sacramentum Pœnitentiæ non posse esse in-
forme ex defectu integritatis confessionis, sed in
casu aduersariorum etiam esse nullum (ac proinde
necessariò repetendum) & meritò: quia integritas
confessionis, quæ sufficit ad effectum Sacra-
menti Pœnitentiæ, nempe integritas formalis, id est
confessio more humano & prudenti integrè facta,
ac proinde absque negligentia culpabili, etiam est
requisita ad valorem & essentiam Sacramenti Pœ-
nitentiæ, ut significatur in Tridentino sess. 14. c. 5.
& can. 7.) quia sicut ad absolutionem, utpote sen-
tentiam, prærequiritur essentialiter confessio, ita
etiam ad illam, utpote sententiam iustam, prære-
quitur essentialiter confessio more humano &
prudenti integra, ac proinde facta absque negli-
gentia culpabili saltem grauitè; ergo eo ipso, quòd
confessio, quantum est ex parte integritatis, sufficit
ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ, eo ipso suffi-
cit ad effectum illius, & consequenter nequit esse
informe ex defectu integritatis confessionis.

Quòd verò Sacramentum Pœnitentiæ fiat nul-
lum, & consequenter sit necessariò repetendum,
quando confessio culpabiliter non sit integra ad-
huc ex negligentia & ignorantia culpabili, non de-
bet graue, durum, & rigidum censerì; quia emen-
dare quòd culpabiliter fuit omisissum, non est cen-
sendum rigidum. Nihilominus quamdiu ratione
cordata & prudenti non constat, aut prudenter
non dubitatur confessionem fuisse culpabiliter
mutilatam, non est necessariò repetenda.

DISPUTATIO X.

De ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

DIFFICULTAS I.

*Utrum in extrema necessitate, Sacerdote
deficiente, sit necessarium laico confiteri.*

SUPPONIMVS contra hæreticos,
in solis Sacerdotibus esse potesta-
tem & iurisdictionem ad absol-
uendum à peccatis, ut traditio ipsa
ostendit nobis, constans perpetuo
Ecclesiæ vfu & praxi. Et defini-
tum est ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, &
à Tridentino sess. 14. cap. 6. & can. 10. & constat
ex eo, quòd illis solis conuenit dicta potestas &
iurdictio, quibus specialiter dicitur illud Ioan. 20.
*Accipite Spiritum sanctum, quorum remisseritis pec-
cata, &c.* id autem solis Sacerdotibus in ipsorum
ordinatione dicitur.

Eug. IV.
Trident.

Est tamen difficultas, An, quamuis in laico non
sit potestas & iurdictio ad absoluendum à pec-
catis, nihilominus in articulo mortis ipsi, quamuis
non potenti absoluere, sit necessariò facienda con-
fessio, quando deficit Sacerdos.

Magister.

Magister in 4. dist. 17. art. 3. partem affirmati-
uam tuetur, cui consentire videtur S. Thomas ea-
dem distinct. quæst. 3. art. 3. quæstiunc. 2. ad 1. &
Cyprianus, docere videtur Cyprianus lib. 3. Epistola 17. dum
ait: *Si quis oppressus infirmitate, non potuerit expe-*

clare aduentum Sacerdotis, reconcilietur per Diaconum, facta prius confessione. & indicari videtur Iacobi 5. illis verbis, *Confitemini alterutrum peccata vestra.*

Bonauentura verò, Scotus, Durandus, Gabriel, Paludanus, & communiter Scholastici in 4. dist. 17. Suarez disp. 24. Vasquez quæst. 93. art. 1. dub. 1. Ægidius disp. 8. dub. 1. & communiter Theologi partem negatiuam tradunt, & meritò: quia id nec est necessarium Iure aliquo Christi, quia confessio instituta & præcepta est à Christo tantum in ordine ad absolutionem à peccatis obcinendam; laicus autem numquam, nec in articulo mortis, potest ab illis absoluere, quamuis deficiat Sacerdos; nec Iure aliquo Ecclesiastico, quia Ecclesia numquam præcepit confessionem, nisi in ordine ad eundem finem ad quem Christus illam instituit & præcepit: ob humilitatem autem non est necessariò laico facienda, ut patet; imò nec licitè ei fiet, si ex ea timeatur grauis aliqua infamia, & aliàs non appareat grauis aliqua necessitas aut vtilitas consilij aut auxiliij.

Cyprianus verò non loquitur de reconcilia-
tione Sacramentali, sed de reconciliatione exter-
na, qua publici pœnitentes in foro externo re-
conciliabantur cum Ecclesiâ. Et Iacobus aut non loquitur de confessione Sacramentali, sed de ea quæ sit ad capiendum consilium; aut si lo-
quitur

quitur de Sacramentali, ita faciendū est alterutrum, ut non fiat cuilibet indiscriminatim, sed tantum Sacerdoti.

DIFFICULTAS II.

Utrum quilibet Sacerdos possit Sacramentaliter à peccatis absolvere.

Conueniunt Catholici, non omnes Sacerdotes posse licite absolvere quoscunque pœnitentes indiscriminatim, quia id est prohibitum saltem iure Ecclesiastico.

Est tamen difficultas, An quilibet Sacerdos possit valide quemcumque pœnitentem absolvere.

Armacanus lib. 1. i. Questionum Armenicarum cap. 4. partem affirmatiuam tuetur (in quam inclinat Almainus in 4. d. 17. art. 4. & probabilem censet Durandus d. 19. q. 2.) quia Sacerdotes in sui ordinatione, quæ fit verbis Ioan. 20. *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata*, &c. quibus institutum fuit Sacramentum Pœnitentiæ, verè & completè fiunt iudices, & accipiunt iurisdictionem completam ad id, & non ab Ecclesia; ergo Ecclesia nequit potestatem ad absolueudum impedire, ut non habeat effectum, sicut nec potestatem ad consecrandum, quia Ecclesia non potest mutare ministrum à Christo præscriptum, nec eum impedire, ut valide efficiat id ad quod præscriptus est à Christo. Et confirmatur, quia si Sacerdos acciperet immediatè ab Ecclesia potestatem completam ad absolueudum, & non immediatè à Christo ex vi verborum quibus ordinatur, à nullo posset Pontifex absolui, quia ipse, utpote supremus in Ecclesia, nulli potest communicare iurisdictionem supra se, ut absolueretur à peccatis, sicut nec ut excommunicetur.

Sotus verò in 4. dist. 18. q. 4. art. 2. Nauarrus c. 4. num. 2. Suarez disp. 24. sect. 2. Valquez q. 93. art. 1. dub. 2. Egidius disp. 8. dub. 2. & communiter Doctores docent, & meritò, non posse quemlibet Sacerdotem validè absolvere Sacramentaliter quemcumque pœnitentem. Quod supponit Tridentinum sessione 14. c. 7. dum ait, nullius esse momenti absolutionem collatam à Sacerdote non habente iurisdictionem ordinariam, vel delegatam: quibus verbis manifestè supponit, esse aliquos Sacerdotes, qui ex defectu iurisdictionis saltem completæ non possunt validè absolvere à peccatis, quod ampliùs constabit Difficultate sequenti.

DIFFICULTAS III.

A quo Sacerdotes accipiant iurisdictionem ad absolueudum à peccatis.

Conueniunt Primò Doctores, Sacerdotes omnes in sui ordinatione, ac proinde à Christo, seu ex institutione Christi, accipere potestatem quamdam ordinatam, & requisitam ad absolueudum Sacramentaliter à peccatis, ut constat ex verbis ipsi, quibus ordinantur, nempe, *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata*, &c.

Conueniunt Secundò contra Armacanum, dictam potestatem ad absolueudum à peccatis in ordinatione immediatè à Christo acceptam, non esse sufficientem ad validè absolueudum, alias quilibet Sacerdos, quacumque prohibitione Ec-

clesiæ existente (ut modò existit) validè absolveret, quod est contra Tridentinum sess. 14. c. 7.

Est tamen difficultas, An dicta potestas in ordinatione accepta, sit etiam potestas iurisdictionis ad absolueudum, an tantum præsupposita, & prærequisita ad potestatem iurisdictionis.

Bonaventura in 4. dist. 19. art. 3. quæst. 1. Sotus dist. 18. quæst. 4. art. 2. Medina Cod. de Confessione quæst. 35. Suarez disp. 16. sect. 3. & Egidius disp. 8. dub. 2. docent, potestatem ad absolueudum in ordinatione à Christo acceptam, non esse potestatem iurisdictionis, sed præsuppositam ad hanc, & hanc Sacerdotes accipere ab Ecclesia, præsupposita potestate illa Ordinis accepta à Christo (excepit Pontificem, qui etiam potestatem iurisdictionis accipit immediatè à Christo) & ex defectu potestatis iurisdictionis non posse Sacerdotem ex vi suæ ordinationis solius aliquem à peccatis absolvere.

Maiores verò in 4. d. 19. q. 1. Antoninus 3. p. tit. 17. c. 4. Angelus v. *Confessio* 3. n. 4. Nauarrus c. 4. n. 3. Valquez q. 93. art. 1. dub. 3. & Turrianus disp. 23. dub. 2. docent, & meritò, dictam potestatem ad absolueudum, quam Sacerdotes accipiunt à Christo in sui ordinatione, esse ipsam potestatem actiuam iurisdictionis ad absolueudum à peccatis. Quod satis significat Tridentinum sess. 15. c. 5. dum ait, Christum Sacerdotes constituisse iudices ad absolueudum à peccatis: supponit ergo, Sacerdotes in sui ordinatione à Christo instituta accipere iurisdictionem actiuam ad absolueudum à peccatis, quia iudex iurisdictione actiua constituitur, & est iudex.

Et ratione Theologica probatur, quia Sacerdotes verbis illis Ioan. 20. *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata*, &c. quibus ordinantur, accipiunt potestatem ad absolueudum à peccatis, ut Tridentinum docet, & patet ex ipso- rum verborum significatione; sed potestas ad absolueudum à peccatis est potestas iurisdictionis, quia est potestas ad dicendum ius, & ad ferendam sententiam absolutionis; ergo Sacerdotes ex vi suæ ordinationis à Christo accipiunt iurisdictionem actiuam ad absolueudum à peccatis; ac proinde potestas iurisdictionis in Sacerdotibus est indistincta à potestate Ordinis ad absolueudum à peccatis, cum sit potestas ad absolueudum ex vi ordinationis collata.

Vnde quando in Sacerdotibus absoluitur distinguitur potestas Ordinis à potestate iurisdictionis, nomine potestatis Ordinis, intelligitur potestas ad consecrandum, quia hæc nullo modo est iurisdictionis: & nomine potestatis iurisdictionis intelligitur potestas ad absolueudum à peccatis, quia quamuis hæc sit Ordinis, etiam est iurisdictionis.

Addimus contra Nauarrum, ut optimè Maiores, Angelus, Antoninus, Valquez & Turrianus, dictam potestatem & iurisdictionem ad absolueudum à peccatis, conuenientem Sacerdotibus ex vi ordinationis, non esse ex se completam, & sufficientem ad validè absolueudum, alias absolutio validè conferretur à Sacerdote, quamuis prohibito absolueret, sicut etiam validè sit consecratio, quamuis Sacerdos prohibitus sit consecrare; sed ut prouenientem à Christo ex vi ordinationis, esse insufficientem, & inchoatam ad validè absolueudum, quia dicta potestas & iurdictio, ut à Christo ex vi ordinationis collata, est absoluta, nullum subditum saltem determinatum respiciens, quia ut sic non respicit

respicit omnes pœnitenes tamquam subditos, ut patet ex dictis; aliis quilibet pœnitens valide absolueretur à quolibet Sacerdote: nec respicit aliquem subditum determinatum, ut etiam patet: perfici tamen ab Ecclesia, quando Sacerdotibus designat subditos (siue designatione ordinaria tamquam propriis pastoribus, qua ratione diœcesani designantur suo Episcopo, & parochiani suo Parocho; siue designatione ex commissione, seu ex delegatione, & non tamquam propriis Pastoribus) quia designatione subditorum facta ab Ecclesia, potestas & iurisdicção in ordinatione collata respicit subditos designatos, quo completur & perficitur, quia ea designatione fit potestas & iurisdicção ad absolvendum determinatè subditos designatos. Unde designatione subditorum facta ab Ecclesia, dicta potestas & iurisdicção in ordine collata non tantum completur & perficitur, sed etiam fit ordinaria aut delegata.

Ex dictis constat, absolutionem prolatam in illum qui aliquo ex dictis duobus modis non est designatus tamquam subditus absolventi, esse nullam, quia absque dicta assignatione uno aut altero modo facta absolvens, non habet iurisdiccionem in illum.

Quia ergo iurisdicção, prout in ordinatione collata, quamvis sit vera iurisdicção, & superioritas, & relatio, quia tamen est incompleta, & inchoata, id eo potest esse absque subiectione passiva, & absque inferioritate alicuius ipsi correspondente, seu absque eo quod respiciat terminum aliquem saltem determinatum, & in particulari: quod possibile est, & facile intelligi potest in relationibus seu respectibus moralibus prouenientibus ex libera voluntate & institutione qualis est dicta iurisdicção, & superioritas: possibile enim est & facile Episcopo, designare aliquem in elemosynarium, remittendo in posterum designationem pauperum quibus danda est elemosyna.

Constat ergo ex dictis, non quemlibet Sacerdotem posse valide absolueri, sed tantum illum qui ab Ecclesia preficitur in iudicem aliquorum, determinatè eos illi subditos designando, siue assignatione ordinaria, siue delegata: & Pontificem, dum eligit sibi Confessarium, non tribuere illi iurisdiccionem, seu iurisdiccionem à Christo in ordinatione collatam perficere & complere, se ipsum illi subditum in eo foro designando ex generali potestate, quam habet designandi subditos Sacerdotibus.

DIFFICULTAS IV.

Quis Sacerdos possit Sacramentaliter à peccatis absolueri.

Conueniunt Primò Doctores, quemlibet Sacerdotem, habentem iurisdiccionem ordinariam in aliquem, posse illum Sacramentaliter à peccatis absolueri, quia eo ipso habet iurisdiccionem completam in illum: Sacerdos autem ille dicitur habere iurisdiccionem ordinariam in aliquem, qui eam habet ex vi muneris, seu officij instituti ex Iure ordinario, siue diuino, siue humano, ut Parochus respectu suorum parochianorum, & Episcopi respectu suorum diœcesanorum, & Pontifex respectu fidelium totius Ecclesie. Et quilibet ex his tribus, & non tantum Parochus, dicitur

proprius Pastor, & proprius Sacerdos, non proprius prout distinguitur contra communem & vniuersalem, sed prout distinguitur contra alium, qua ratione proprius Sacerdos sumitur in cap. *Omnis vtriusque sexus*, 12. de Pœnitentis & remissionibus, & non tantum pro Parocho, dum dicitur: *Omnis vtriusque sexus fidelis, saltem semel in anno proprio Sacerdoti confiteatur, & non alieno, nisi de licentia proprii.* ut contra Canum Relict. de Pœnitentia p. 5. & contra Suarez disp. 25. sect. 2. aduertunt Sotus in 4. d. 18. quæst. 4. art. 2. & Valquez q. 93. art. 2. dub. 1. tum quia in dicto c. *proprio* contrapponitur *alieno*, tam etiam quia in eo cap. nomine *proprii* intelligitur ille, cui, aut de cuius licentia faciendi est confessio, qua satis fiat præcepto annuæ confessionis, quia de eo Sacerdote est ibi tantum sermo: cuiusque autem habenti iurisdiccionem ordinariam, etiam Pontifici, & aliis ex licentia cuiuscumque habentis illam, potest fieri confessio, qua satis fiat præcepto annuæ confessionis. Et eodem modo sumitur proprius Sacerdos in Extrauag. *Vices*, de Tregua & pace, & in Extrauag. *Vas electionis*, de Hæreticis, quia Pontifices in his Extrauagantibus assumunt prædicta verba ex dicto cap. *Omnis vtriusque sexus*, mentionem illius facientes, & alludentes ad verba illius: imò in dicta Extrauag. *Vas electionis* notari videtur quidam Doctor, quia nomine *proprii* Sacerdotis intelligitur Parochus.

Archiepiscopus verò non habet iurisdiccionem ordinariam in subditos Episcoporum sibi suffraganeorum, nisi dum visitat, ut constat ex cap. *final.* de Censibus, in 6. ac proinde tunc tantum, & non alio tempore, potest illos Sacramentaliter absolueri, & iurisdiccionem ad id aliis delegare.

Ut verò quis dicatur habere aliquem Episcopum aut Parochum ut proprium Sacerdotem, & ut ab eis possit Sacramentaliter absolui absque licentia alicuius, non est necessarium quod in eius Episcopatu aut Parochia habeat domicilium (id est quod habitet in eo Episcopatu, aut in ea parochia, animo ibi in perpetuum commorandi) ut contra Glossam in cap. *Is qui*, de Sepulchris, in 6. contra nonnullos alios docent Suarez disp. 25. Summ. segidius disp. 8. num. 21. & Sancius lib. 3. de Matrimonio disp. 19. quia sufficit in eo Episcopatu aut in ea Parochia habitare, animo commorandi per medietatem anni, paulò plus minùs, ut contingit Scholasticis in Academiis, & militibus in prædiis, & mercatoribus in alienis oppidis; ac proinde isti poterunt prout voluerint confiteri, vel Pastori loci, in quo modo dicto habitant, aut in quo habent domicilium, quamvis in alio loco toto anno habitent, aut alij, de vtriuslibet licentia.

Obseruandum est, ut optimè Suarez & segidius, posse Episcopum extra suum Episcopatum, & Parochum extra suam parochiam confessionem sui subditi audire, quia iurisdicção, quæ fit sine strepitu, potest extra proprium territorium exerceri, ut ostendit Sancius 3. de Matrimonio, *Sententia* disp. 19. num. 8.

Conueniunt Secundò Doctores, Sacerdotes habentes iurisdiccionem delegatam seu commissam in aliquem, posse illum Sacramentaliter absolueri, quia eo ipso habent iurisdiccionem completam in illum: quilibet autem proprius Sacerdos, nempe Rom. Pontifex, & Episcopus, & quilibet

libet alius habens iurisdictionem Episcopalem, & Parochus, potest eam iurisdictionem pro suis subditis delegare & committere, ut manifestum est.

Circa Episcopum, Henriquez lib. 7. cap. 21. Suarez disp. 26. sect. 3. Egidius disp. 8. dub. 26. & Sancius 8. de Matrimonio disp. 28. docent, illum posse dictam iurisdictionem in perpetuum delegare durante post mortem ipsius, & eam sic conferre, quoties absolute & absque limitatione illam confert. Alias gravissima inconuenientia orirentur, quando Episcopus moritur ignorantibus Confessariis longe distantibus, & confessiones audientibus, quia istæ confessiones essent nullæ.

Paludanus verò in 4. dist. 17. q. 4. art. 3. Antoninus tit. 17. c. 9. Angelus v. *Indulgentia*, num. 7. Siluester eodem v. num. 18. & Vasquez q. 93. art. 2. dub. 2. docent, Episcopum non posse dictam iurisdictionem in perpetuum durante post ipsius mortem delegare; ac proinde eam, quamvis absolute delegatam, morte Episcopi delegantis expirare, & merito: quia Episcopus circa hanc materiam nequit legem perpetuam condere, ergo nec perpetuum privilegium circa eam concedere.

Nihilominus confessiones in casu aduersariorum sunt validæ, quamvis factæ sint absque iurisdictione habituali, sola iurisdictione actuali dictis Confessariis pro singulis confessionibus collata ab Ecclesia ob titulum coloratum, quem habent, & ob communem ignorantiam populi, iuxta ea quæ dicemus Difficultate VI.

Addimus tamen, approbationem sufficientiæ Confessarij factam ab Episcopo, aut ab eius Vicario, utpote sententiam sufficientiæ illius, perseuerare post mortem approbantis: quod verum existimamus, etiam quando addit, *quandiu nobis placuerit*; quia hoc addito non tam significatur perseuerantia consensus positiui dictæ approbationis, qui post mortem perseuerare nequit, quam non reuocatio approbationis, morte autem non reuocatur approbatio.

Tandem (ut aduertit Vasquez ubi supra, & Egidius dub. 4.) Vicarius, seu locum-tenens proprii Sacerdotis, adhuc Parochi, potest iurisdictionem ad absoluendum à peccatis delegare, quando ipsi Vicario seu locum-tenenti non solum delegata est iurdictio ad absoluendum, sed ei substituitur totum officium & plena potestas proprii Sacerdotis.

DIFFICULTAS V.

Qua ratione delegetur & committatur iurdictio ad absoluendum à peccatis.

Supponimus, necessarium esse, quod delegatio iurisdictionis ad absoluendum à peccatis fiat signis externis; & non sufficere, quod fiat mentaliter tantum, quia absque signis externis non fit humano modo.

Hoc supposito, Primò est difficultas, An dicta iurdictio delegetur per ratihabitionem futuram post collatam absolutionem, quando probabiliter præsumitur futura.

Raimundus in Summa tit. de Pœnitentiis & remissionibus, §. 15. partem affirmatiuam tuetur; quia, ut dicitur in Regula iuris 10. in 6. *Ratihabitio retrotrahitur, & mandato comparatur*, ergo iurdictio ad absoluendum non minus delegatur

ratihabitione futura, quam mandato seu commissione expresse facta ante absolutionem.

Sotus verò in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 3. Suarez *Sotus* disput. 26. Vasquez quæst. 93. art. 2. dub. 2. Egidius disp. 8. dub. 5. Turrianus disp. 24. Ochagavia quæst. 36. & communiter Doctores partem negatiuam tradunt, & merito: quia ratihabitio futura post absolutionem non est quando fit ipsa absolutio, sed erit post absolutionem; ergo non sufficit ad tribuendam iurisdictionem ad eam absolutionem.

Regula autem illa Iuris, *Ratihabitio retrotrahitur, & mandato comparatur*, tantum habet locum, quando valor actus pendet ex sola voluntate ratum habentis: ac proinde non habet locum in absolutione, cuius valor dependet ex eo quod conferatur ab habente iurisdictionem eo tempore quo confertur absolutio.

Secundò est difficultas, An præsens ratihabitio tacita (ut quando alienus Sacerdos audit confessionem, & proprius sciens eum non habere iurisdictionem ad id, videt, & non contradicit, cum facile possit) sufficiat ad delegandam iurisdictionem.

Non desunt, qui negent præsentem ratihabitio-nem tacitam sufficere, id tamen negant absque idoneo fundamento; & ideo Suarez, Turrianus, Egidius & Ochagavia docent, sufficere, & merito: quia dicta ratihabitio, utpote ante absolutionem existente, & signo exteriori explicata, nempe dicta visione, & non contradictione facili, verè confertur iurdictio. Et eodem modo, ut aduertunt Vasquez & Egidius, consuetudo audiendi confessiones, sciente & non contradicente proprio Pastore, sufficit ad delegandam iurisdictionem ad absoluendum, quamvis consuetudo incipiat & introducatur aliquibus confessionibus inualidis, factis ante sufficiens signum ratihabitionis proprii Pastoris.

Tertiò est difficultas, An iurdictio petita, & non obtenta, sufficiat ad validam absolutionem.

Non desunt, qui existiment sufficere, quia id videtur haberi in can. *Placuit*, de Pœnitentia, distinct. 6.

Suarez verò disp. 27. num. 20. & communiter Doctores existimant, non sufficere, & merito: quia ea petitio non sufficit Iure naturali, ut patet; nec Iure aliquo positiuo, quia nullibi reperitur, nec in dicto can. *Placuit*, quia in eo potius absque petitione iurisdictionis conceditur facultas eligendi Confessarium in casu illius canonis, nempe quando proprius Parochus est ignorans.

Quartò est difficultas, An licentia seu iurdictio per vim, aut metum, aut fraudem extorta, sufficiat.

Sancius 3. de Matrimonio, disp. 39. & Egidius *Sancius* num. 39. affirmant, immeritò tamen, quia licentia & concessio iurisdictionis est vera donatio iurisdictionis, quæ fit ipsius cui datur, quæ nequit esse valida, quia fit absque aliquo titulo adhuc liberalitatis. Approbatio tamen sufficientiæ Confessarij simili modo facta erit sufficiens & valida, quia non est donatio alicuius rei quæ fiat ipsius approbati, ac proinde nullo indiget titulo ut sit sufficiens & valida.

DIFFICULTAS VI.

*Utrum Confessarius putatiuus validè
& licitè absoluat.*

Conueniunt communiter Doctores, præsertim recentiores, Sacerdotem, qui habet titulum coloratum iurisdictionis completæ ad absolvendum, & communi errore populi putatum (qui dicitur Confessarius putatiuus) quamvis aliàs via communi & ordinaria non habeat iurisdictionem completam, validè absolue. Ita Paludanus in 4. dist. 17. q. 6. Sancius 3. de Matrimonio, disp. 20. Henriquez 2. de Pœnitentia, cap. 14. Lessius c. 29. dub. 8. & Egidius disp. 8. dub. 3. Quod deducunt Doctores ex L. Barbarius. ff. de Officio pratoris, & ex can. Infamis 3. quæst. 7. quia in omni Repub. tam sæculari quàm Ecclesiastica receptum est, ut iudici putatiuo tribuatur à superioribus iurisdictione, ne in Repub. communiter decepta magna sit perturbatio, si acta omnia illius iudicis fiant nulla.

Paludan.
Sancius.
Henriq.
Lessius.
Egidius.

Ad id autem duo requirunt Doctores, quæ deducunt ex dicta Lege & ex dicto canone; vnum ex parte iudicis putatiui, nempe quod habeat titulum coloratum, id est, quod à superiore vero vel saltem putatiuo acceperit iurisdictionem, siue ordinariam siue delegatam, siue verè eam acceperit, & eam iam occultè amiserit, siue tantum apparenter acceperit, & non verè, ob impedimentum aliquod occultum. Alterum ex parte populi, nempe quod communi ipsius populi errore censetur legitimus iudex. Addunt Sancius, Henriquez & Lessius, non tantum errorem communem populi, sed etiam opinionem probabilem aliquorum aut alicuius ad id sufficere loco erroris communis, ut quando quis iuxta probabilem opinionem absoluit à peccatis referuatis, aut quando approbatus in alio Episcopatu eligitur in Confessarium.

Sancius.
Henriq.
Lessius.

Sed quamvis iudex putatiuus validè absoluat quia absoluit iurisdictione, quamvis non habituali, sed tantum actuali pro singulis actibus sibi collata, illicitè tamen & peccaminosè absoluit peccato usurpationis iudicij, quia absoluit iurisdictione in commodis quasi extorta, & sibi non omnino liberaliter donata.

DIFFICULTAS VII.

Utrum quilibet Sacerdos in sui ordinatione à Christo accipiat iurisdictionem completam in quolibet pœnites in articulo mortis constitutos.

Supponimus, quemlibet Sacerdotem, deficiente proprio aut delegato, habere sufficientem & completam iurisdictionem in quolibet pœnitentes existentes in articulo mortis, ut dicitur in Tridentino sess. 14. cap. 7. & in multis canonibus 26. quæst. 6.

Trident.

Hoc ergo supposito, difficultas est, An illam accipiant immediatè à Christo quando ordinantur, an ab Ecclesia.

Paludan.
Duranus.
Capreolus.
Canus.

Paludanus in 4. dist. 20. quæst. 1. art. 2. Durandus dist. 20. q. 2. Capreolus q. 1. art. 3. Canus Rele-

ctione de Pœnitentia, p. 5. & Richardus art. 3. contra Caluinum docent, eam accipere immediatè à Christo, seu iure diuino in sui ordinatione, quia aliàs Christus non sufficienter prouidisset de ministro, si ipse quolibet in articulo mortis existentes non reliquisset assignatos tanquam subditos cuilibet Sacerdoti, & id reliquisset Ecclesiæ faciendum.

Bonauentura verò in 4. d. 19. art. 3. q. 1. Sorus d. 18. quæst. 4. art. 4. Suarez disp. 26. lect. 4. Valquez q. 93. art. 1. dub. 4. docent, & meritò, Sacerdotes dictam iurisdictionem completam accipere ab Ecclesia, & non immediatè à Christo. Quod satis significat Tridentinum c. illo 7. dum ait, piè semper in Ecclesia fuisse custoditum, ut omnes Sacerdotes possint quolibet pœnitentes in articulo mortis constitutos absolue. à quibusvis peccatis & censuris; quia si id fuisset à Christo constitutum, non diceret Tridentinum, id fuisse piè in Ecclesia custoditum, quia his verbis id reducit in pietatem Ecclesiæ.

Et ratione probatur, quia in reliquis casibus Christus commisit & reliquit Ecclesiæ assignationem & applicationem subditorum ipsis Sacerdotibus, quia iurisdictione in ordinatione accepta completur; ergo etià in casu articuli mortis. Consequentia probatur, quia ad excipiendum hunc casum nullum est sufficiens fundamentum, cum satis prouideatur de ministro, & de remedio pro eo casu, relinquendo Ecclesiæ assignationem illorum ut subditorum cuilibet Sacerdoti, quia Ecclesia potuit eam statim facere, & semel factam nunquam reuocare, ut verè fecit; quo ea assignatio ita sufficienter stabilita est, ac si Christus eam factam reliquisset. Et quod id factum sit ab Ecclesia, non leuiter confirmatur ex eo, quod in præsentia proprii Sacerdotis id nequit efficere, qui aliàs non habet licentiam ab Ecclesia: imò nec in præsentia Sacerdotis delegati, ut contra nonnullos docent communiter Doctores, & declarauit Gregorius XIII. viuz vocis oraculo, ut refert Molina tom. 4. de Iustitia disp. 36. Et meritò: quia supradicta concessio fit omnibus Sacerdotibus circa pœnitentes existentes in articulo mortis, ratione extremæ necessitatis, quia facta fuit, ut dicitur in Tridentino, ne pœnitentes pereant defectu Confessarij; quando autem adest proprius, aut aliis delegatus, non sunt alij necessarii ipsi pœnitenti.

DIFFICULTAS VIII.

Utrum iurdictio completa in pœnites existentes in articulo mortis, etiam concedatur Sacerdotibus hæreticis & schismaticis, & excommunicatis non toleratis.

Medina Cod. de Confessione, quæst. 32. Cuius Mater. debet fieri confessio. & Couarru. in cap. Al. mater. 2. par. §. 6. docent, nullum Sacerdotem excommunicatum non toleratum (id est nullum excommunicatum denuntiatum, aut excommunicatum notoriè ob percussionem Clerici) habere iurisdictionem in pœnitentes in articulo mortis, quia per eam excommunicationem aufertur omnis iurisdictione saltem Ecclesiastica.

Sorus in 4. distinct. 18. quæst. 4. art. 4. Nauarrus cap. 26.

Lebeda. cap. 26. num. 26. & *Lebeda* 1. parte quarti, quæstione 21. art. 6. docent, Sacerdotem hæreticum non habere dictam iurisdictionem, vel quia caret fide, quæ est fundamentum necessarium ad iurisdictionem Ecclesiasticam, vel quia ita dispositum est ab Ecclesia.

Canus. *Suarez.* *Vasquez.* Canus verò de Pœnitentia parte 5. Suarez disput. 26. sectione 4. Vasquez quæst. 93. art. 1. dubio 4. & communiter Doctores docent, quemcumque Sacerdotem, quantumvis hæreticum, & schismaticum, & excommunicatum non tolerantem, habere iurisdictionem completam in pœnitentes existentes in articulo mortis, & merito: quia ex vna parte Ecclesia potest complere iurisdictionem, quam Sacerdotes hæretici & schismatici, & dicti excommunicati habent acceptam in ordinatione, eis applicando & subiiciendo dictos pœnitentes, quia huic applicationi & subiectioni non obstat hæresis, nec schisma, ut patet; nec dicta excommunicatio, quia hæc ex iure tantum Ecclesiastico impedit aut aufert dictam applicationem: & ex altera parte in Tridentino sess. 14. cap. 7. & in pluribus Canonibus 26. quæst. 6. omnino generaliter absque exceptione aliqua dicitur, omnes Sacerdotes posse absolueri pœnitentes in eo articulo constitutos; ergo negandum non est, in omnibus Sacerdotibus, etiam in dictis præcis, esse completam iurisdictionem in dictos pœnitentes ex Ecclesiæ benignitate erga hos, ne absque confessione decedant.

Trident. Observandum est, quòd quamvis dicti Sacerdotes præcis possint validè dictos pœnitentes absolueri; ut tamen licitè possint, necessarium est quòd sint à peccato mortali contritione aut aliter iustificati, nisi quando periculum ægroti ita urget, ut ob ipsum statim audiendum nequeant conteri, nec aliter iustificari, quia tunc licitè possunt, quamvis sint in peccato mortali: & quamvis Sacerdos non sit licitè administraturus absolutionem, quia iustificari potest, & non vult, tunc pœnitens in articulo mortis existens potest ab illo absolutionem petere (quando pœnitens non timet subversionem ob communicationem cum eo Sacerdote, & quando ob communicationem cum eo non apparet profiteri errorem aliquem illius Sacerdotis) quia tunc petit, quod Sacerdos ille potest licitè facere, si velit: quod etiam est verum, quamvis Sacerdos ille non sit paratus ad illicitè absolvendum; quia regula illa, nempe quòd nequeat quis inducere aliquem ad id in quo peccaturus est, quando qui inducitur non est paratus ad id, tantum est vera, quando inducenti non est in præcepto id ad quod inducit, confessio autem & receptio absolutionis in dicto articulo est pœnitenti in præcepto, imò ipsi ministro est in præcepto auditio & absolutio.

DIFFICULTAS IX.

Vtrum iurisdictione completa concessa omnibus Sacerdotibus, etiam præcis, in pœnitentes existentes in articulo mortis, etiam concedatur in pœnitentes in periculo mortis constitutos.

Articulus mortis dicitur tempus illud, in quo proximè instat mors certò moraliter eventura: periculum verò mortis tunc interuenit, quan-

do est probabile seu prudens dubium mortis, quale est in actuali bello, in longa navigatione, in primo partu mulieris, & in gravi infirmitate, & tempus in quo proximè instat dictum periculum, potest dici moralis articulus mortis.

Circa difficultatem ergo Sotus in 4. d. 18. q. 4. art. 4. Canus de Pœnitentia p. 5. Couarruuias in cap. *Alma mater*, par. 1. §. 11. num. 8. & Valencia disp. 7. quæst. 8. punct. 2. partem negatiuam tueritur, quia Tridentinum sess. 14. c. 7. vbi facit mentionem dictæ concessionis, tantum loquitur de pœnitentibus existentibus in articulo mortis.

Naunarrus. *Henric.* *Suarez.* *Vasquez.* *Egidius.* Nauarrus verò c. 26. n. 31. Henriquez lib. 3. de Pœnitentia c. 11. Suarez d. 26. sect. 4. Vasquez quæst. 93. art. 1. dub. 5. Egidius disp. 8. n. 16. & communiter Doctores partem affirmatiuam merito tradunt. Quod efficaciter deducitur ex iure Canonico, in quo quoad concessionem facultatis absolueri ad reseruatis pro eodem vsurpatur articulus & periculum mortis, ut patet in cap. *Eos qui*, de Sententia excommunicationis, in 6. vbi quod in principio appellatur articulus mortis, postea dicitur periculum mortis: & in can. *Si quis suadente diabolo* 17. q. 4. & in cap. *Non dubium*, de Sententia excommunicationis: quia quod in hoc cap. dicitur periculum mortis, in eo can. *Si quis* dictum fuerat articulus mortis; ac proinde in Tridentino vbi suprâ nomine articuli mortis, etiam comprehenditur periculum mortis, & merito, quia moraliter est articulus mortis.

Et ratione probatur, quia dicta concessio fit, ut quantum fieri possit pœnitentes non moriantur absque confessione, ne fortè ex defectu illius damnentur: ergo etiam fit pro existentibus in periculo mortis, aliàs relinquerentur expositi periculo moriendi sine confessione. Esse autem in periculo moriendi sine confessione, æquiualeat moraliter ipsi mori sine confessione, quia in moralibus periculum æquiualeat euentui, & ita cauendum est sicut ipse euentus.

Ex quo deducitur, dictam concessionem non tantum fieri pro tempore ipsò periculi in quo pœnitens fortè morietur, sed etiam pro tempore ante illud, in quo instat ipsum periculum, seu pro articulo periculi, nempe pro tempore in quo quis aggreditur periculum, aut appropinquat periculo, ut quando appropinquat ipsi actuali bello, aut longæ navigationi, aut primo partui, aut statim infirmitatis grauis in quo fortè morietur, ne in ipsò periculo seu in tempore periculi fortè moriatur absque confessione, si ante illud non fuit confessus.

DIFFICULTAS X.

A quo quilibet Sacerdos habeat iurisdictionem completam in peccata venialia, & etiam in mortalia iam legitime confessâ.

Supponimus, in quo conueniunt Doctores, Sacerdotes etiam simplices habere sufficientem & completam iurisdictionem in mortalia iam legitime confessâ, & in venialia, quamvis non confessâ. Quod vsu & consuetudine Ecclesiæ constat.

Est tamen difficultas, A quo Sacerdotes etiam simplices

simplices habent dictam iurisdictionem, an in sui ordinatione immediate à Christo, an ab Ecclesia.

Paludan.
Sotus.
Ruardus.
Ledefm.
Canus.
Vasquez.

Paludanus in 4. dist. 19. quæst. 2. Sotus dist. 18. quæst. 4. art. 2. Ruardus art. 3. contra Caluinum, Ledefma 2. p. quarti, q. 22. art. 1. Canus Relección de Pœnitentia par. 5. & Vasquez q. 93. art. 1. dub. 6. docent, dictam iurisdictionem accipi immediate à Christo in ordinatione, Primò, quia dicta peccata non sunt necessario subiicienda clauibus, sed pro libito pœnitentium subiiciuntur; ergo complexio iurisdictionis in illa non est Ecclesiæ commissa, sed accepta in ipsa ordinatione. Secundò, quia Ecclesia nequit referuare venialia; ergo iurdictio in illa non dimanat ab Ecclesia, sed immediate à Christo.

Nauarrus.
Medina.
Henric.
Valentia.
Suarez.
Ægidius.

Nauarrus verò cap. 4. num. 5. Medina Cod. de Confessione quæst. de Confessione voluntate & non necessitate facta, Henriquez lib. 3. de Pœnitentia cap. 8. Valentia disp. 7. q. 10. p. 2. Suárez disp. 26. lect. 5. & Ægidius disp. 8. num. 17. docent, dictam iurisdictionem completam conferri ab Ecclesia, & non immediate à Christo, & meritò: quia eisdem verbis Ioan. 20. *Quorum remiseritis peccata*, &c. conceditur à Christo in ordinatione potestas & iurdictio absoluedi à mortalibus, & à venialibus, sed dictis verbis non conceditur completa iurdictio in mortalia non confessa; ergo nec conceditur in mortalia iam confessa, nec in venialia, sed iurdictio incompleta & inchoata, quæ applicatione subditorum tantum habentium conscientiam similium peccatorum, facta ab Ecclesia completur & perficitur.

Ad primam ergo rationem aduersariorum, concedimus Antecedens, & negamus Consequentiam, quia quamuis dicta peccata pro libertate pœnitentium subiiciantur clauibus Ecclesiæ, & Sacerdotibus; sed non cuiuscumque sunt subiicienda, sed tantum ei cui subiectus est in eo foro ab habente potestatem subiiciendi, sicut etiam quis liberè ordinatur, & tamen non potest pro sui libertate à quocumque ordinari, sed tantum ab eo qui habet facultatem ad id.

Et ad secundam respondemus, quòd quamuis Ecclesia non possit dicta peccata perfecte referuare, si non præcipiat confessionem Sacramentalem eorum, quia non confessio aut ablatio iurisdictionis in peccata, quæ non sunt necessario confitenda, qualia sunt prædicta non posito præcepto Ecclesiæ, non est perfecta referuatio; nihilominus potest non concedere, & auferre iurisdictionem in illa, cum ab ipsa dimanet, quod est illa quoad absolutionem referuare, de quo dicemus Disputatione sequenti Difficultate 17.

DIFFICULTAS XI.

Utrum in aliquo casu sit generaliter permissum cuiuscumque pœnitenti eligere sibi Confessarium alienum.

Sotus.
Canus.
Ægidius.

Sotus in 4. d. 18. quæst. 4. art. 2. Canus Relección de Pœnitentia, p. 5. & Ægidius disp. 8. dub. 8. docent, in nullo casu permitti pœnitentibus confiteri alieno Confessario absque licentia proprii: quia si in aliquo casu, maxime quando proprius Parochus est ignorans; in hoc autem casu id non permittitur, quia si in aliquo iure id permitteretur, maxime in can. *Placuit* 9. quæst. 2. de Pœ-

nitentia d. 6. in eo autem canone aut id non permittitur pro absolutione Sacramentali à peccatis, sed pro mutanda pœnitentia publica imposta à proprio Parocho ignorante, ut ait Sotus, aut si pro absolutione Sacramentali, iam id est abrogatum per cap. *Omnis utriusque sexus*, ut ait Canus.

Nauarrus verò in dicto can. *Placuit*, de Pœnitentia d. 6. Medina Cod. de Confessione quæst. 35. Medina de Licentia curati alieno confitendi, & Vasquez Vasquez quæst. 93. art. 2. dub. 3. docent, in casu ignorantie proprii Parochi permitti pœnitentibus confiteri alieno Sacerdoti absque licentia proprii, & meritò: quia in dicto can. *Placuit*, absque dubio id permittitur pro confessione Sacramentali ordinata ad absolutionem Sacramentalem, quia in eo est sermo de confessione pro dicta absolutione, & facienda Parocho ut Parocho, tum quia in eo prohibetur pœnitentem commissum vni Sacerdoti tamquam Parocho admitti ab altero ad confessionem, nisi in casu ignorantie proprii, tum etiam quia in eo est sermo de confessione, media qua inuenitur gratia, & facienda ei qui habet potestatem ligandi atque soluendi, de qua est sermo in primo canone dictæ distinctionis; confessio autem absolute dicta, & facienda Parocho ut Parocho, & ei qui habet potestatem ligandi & soluendi, est confessio Sacramentalis ad absolutionem Sacramentalem ordinata.

Id verò, quod Canus ait, permissionem in hoc casu factam, abrogatam esse per cap. *Omnis utriusque sexus*, dum dicitur confitendum esse proprio Sacerdoti, vel alteri de licentia illius, sine fundamento dicitur: imò contra rationem, quia in eo cap. nihil noui statuitur, sed tantum declaratur generalis obligatio confitendi proprio Sacerdoti, vel alteri de illius licentia, quo non tollitur prædicta particularis concessio pro casu ignorantie proprii Parochi.

Prædictus autem canon *Placuit*, intelligitur, ut aduertit Vasquez, quando Parochus est adeò ignorans, ut confessio illi facta sit nulla aut illicita, ratione ignorantie ipsius; iuxta ea quæ dicemus Diffic. xv. & etiam intelligitur quando non est alius Sacerdos, qui ex priuilegio, aut aliter habeat iurisdictionem delegatam, quia concessio in eo canone facta videtur in defectum habentis iurisdictionem, & absque onere petendi licentiam ab aliquo, adhuc ab Episcopo.

Addunt Richardus, Paludanus & Gabriel in 4. dist. 17. Bonauentura, dist. 19. Adrianus quæst. 5. de Confessione, & Siluester v. *Confessio* 1. quæst. 6. etiam permitti pœnitentibus eligere Confessarium ratione malitie proprii Parochi, quando scilicet pœnitens ex confessione illi facta timet damnum sibi ab illo inferendum: id tamen additur absque fundamento aliquo in Iure, quia pro hoc casu nullum extat Ius.

DIFFICULTAS XII.

Utrum aliquibus in particulari conueniat in omni casu eligere sibi Confessarium absque licentia proprii.

Conueniunt Doctores, esse aliquos, quibus in omni casu, etiam in præsentia proprii Sacerdotis, & absque eius licentia conuenit eligere sibi Confessarium, quos iam nominamus.

In primis Romano Pontifici ex Iure diuino conuenit eligere sibi Confessarium ratione potestatis ipsi collata à Christo ad designandum subditos Sacerdotibus, se ipsum designando & applicando, vt subditum in eo foro, Sacerdoti cui vult.

Secundò conuenit Episcopis eligere sibi Confessarium non ex Iure diuino Christi, quia ex hoc tantum subiunguntur Pontifici tamquam proprio Pastori, sed Iure Ecclesiastico, habito in e finali, de Pœnitentiis & remissionibus in quo id etiam conceditur Prælati exemptis à iurisdictione ordinaria, vt Generalibus, Prouincialibus, & Superioribus immediatis domus Religiosæ, vt Prioribus, Guardianis, Rectoribus, & Abbatibus, sed non Abbatibus: quod in eodem cap. etiam conceditur Prælati qui sunt Episcopi superiores, vt Primatibus, Patriarchis, & etiam Cardinalibus Episcopis, & Cardinalibus Legatis: reliquis verò Cardinalibus id etiam conuenit non ex Iure dicti capituli, sed vel ex aliquis Pontificis viue vocis oraculo, vel ex Iure consuetudine introducto.

Tertio idem conuenit Parochis, & omnibus aliis Sacerdotibus, etiam simplicibus, ex Iure consuetudine introducto.

Quartò Imperatores, Reges, & alij Principes seculares habere solent priuilegia à Romano Pontifice ad eligendum Confessarium, quibus standum est.

Quintò idem priuilegium eligendi Confessarium conceditur accipientibus Bullam Cruciatæ, & concedi solet per alias Bullas, quibus etiam standum est.

Paludan. Antoninus. Nauarrus. Caietanus. Vasquez. Sotus. Medina. Siluester. Suarez. Egidius. Paludan. Antoninus. Nauarrus. Caietanus. Vasquez. Sotus. Medina. Siluester. Suarez. Egidius. Paludan. Antoninus. Nauarrus. Caietanus. Vasquez. Sotus. Medina. Siluester. Suarez. Egidius.

Circa vagos seu vagabundos, qui nullum habent firmum domicilium, sed vagantur, Paludan. in 4. d. 17. quæst. 3. Antoninus tit. 17. cap. 4. Nauarrus in can. Placuit, num. 79. Caietanus v. Absolutio, ex parte absoluentis, & Vasquez quæst. 93. art. 2. dub. 4. docent, illos posse sibi eligere Confessarium, quia carent proprio Parocho, cum careant firmo domicilio, ex quo fideles torquentur Parochiam, vt statuitur in cap. finali, de Parochiis.

Sotus verò in dist. 18. quæst. 4. Medina Cod. de Confessione q. 35. Siluester v. Confessor 1. quæst. 1. Suarez disp. 35. sect. 2. & Egidius disp. 8. dub. 8. docent, illos non posse eligere sibi Confessarium, & meritò: quia habent proprium Parochum (quamuis non firmum) eum videlicet, in cuius parochia actu habitant, quia eis assignandus est aliquis proprius Parochus, cui incumbat cura ipsorum; alias non esset illis sufficienter prouisum; nullus autem alius illis potest commodè assignari, nisi ille in cuius parochia habitant actu. Quod etiam praxis confirmat, quia nullus Parochus censetur obligatus ad administrandum illis Sacramenta, quando eis indigent, nisi ille in cuius parochia actu hospitantur & habitant.

Circa peregrinos & iter agentes, qui alibi habent domicilium, Paludan. docet, eos non posse confiteri, nisi illi Parocho in cuius parochia habeant domicilium, vel alteri de licentia illius, quam censetur habere, quando ex licentia illius peregrinantur.

Caietanus verò, Suarez, Vasquez & Egidius docent, illos posse confiteri Parocho parochiæ in qua inueniuntur, & alteri de eius licentia, & meritò: quia, vt Caietanus refert, id declarauit Eugenius IV. viue vocis oraculo pro confessione &

Communionem: imò addit Pontifex, eos ex Iure ad eam parochiam pertinere, & non ex commissione; intelligit autem Pontifex non ex commissione proprii Episcopi, nec Parochi, sed ex Iure, consensu tacito Pontificum introducto. Et idem maiori ratione dicendum est de eo, qui negotij, aut studij, aut mercaturæ, aut militiæ causâ commoratur in aliquo oppido, quamuis in eo non sit commoraturus per medietatem anni: quod addimus, quia quando habet animum commorandi per medietatem anni parum plus minusve, certius est ad eam parochiam in qua habitat pertinere, nisi quando pro similibus personis designata est aliqua parochia, quamuis habitent extra eam, vt pro Scholasticis designata est Computi, quia tunc ad hanc designatam pertinent.

Circa eos verò qui habent duo domicilia, Nauarrus, Suarez & Egidius docent, posse vtrilibet Parocho ex illis confiteri, & meritò: quia vterque est illis Parochus ratione vtriusque domicilij.

DIFFICULTAS XIII.

Vtrum habens facultatem eligendi sibi Confessarium, possit eligere Sacerdotem simplicem, & non approbatum.

Certum est, habentem facultatem eligendi sibi Confessarium absque restrictione aliqua collatam, posse eligere Sacerdotem simplicem, id est alias carentem iurisdictione completa in ipsum habentem dictam facultatem, alias nullum illi fieret priuilegium: & post Tridentinum, vbi receptum sit, non posse à pœnitente seculari eligi in Confessarium, nisi Sacerdotem, qui vel sit Parochus, quamuis alias alienus, vel qui sit approbatus ab Ordinario, quia in Tridentino sess. 23. cap. 15. Trident. decernitur, nullum posse audire confessiones secularium, nisi approbatum ab Ordinario, vel habentem beneficium parochiale.

Est tamen difficultas, An Religiosi habentes dictam facultatem, possint eligere Sacerdotem non solum simplicem, sed etiam eum qui nullus est Parochus; nec approbatus ab Ordinario, & an id possint seculares, secluso decreto Tridentini, aut vbi forte receptum non fuerit.

Canus Relectione de Pœnitentia par. 5. Glossa Canus. in cap. Si Episcopus, de Pœnitentiis & remissionibus in 6. Vasquez quæst. 93. art. 2. dub. 5. & Ochagavia quæst. 36. partem negatiuam tuerentur, quia alias forte eligeretur Confessarius qui non sit idoneus, quod non est credendum velle superiorem dictam facultatem concedentem; in generali autem concessione non veniunt, quæ non esset quis in specie concessurus, vt habetur Regula 18. Iuris, in 6.

Paludan. verò in 4. d. 17. quæst. 3. art. 2. Gabriel. quæst. 2. dub. 5. Sotus d. 18. quæst. 4. art. 3. Adrianus quæst. 5. de Confessione, dub. 1. Antoninus tit. 17. cap. 17. & Medina Cod. de Confessione, quæst. de Sacerdote alieno, partem affirmatiuam tradunt, & meritò: quia concedi potest facultas eligendi Confessarium non Parochum, & non approbatum; ergo quando generaliter & absque restrictione conceditur facultas eligendi Confessarium, verè conceditur facultas eligendi quemlibet alias non impeditum, dummodo sit suffi-

sufficiens & idoneus, quod non difficile potest pœnitens prudenti diligentia aut interrogando, aut aliter discernere. Vnde Religiosi possunt Sacerdotem non Parochum, & non approbatum, eligere in Confessarium, & etiam sæculares, ubi fortè dictum decretum Tridentini non fuerit receptum.

• DIFFICULTAS XIV.

Utrum confitentes Religiosis privilegiatis, satisfaciant præcepto annuæ confessionis.

Supponimus, fideles posse validè & licitè confiteri Religiosis privilegiatis ad audiendas confessiones, aliàs nullum fuisset eis concessum privilegium.

Est tamen difficultas, An fideles, confessione illis facta, satisfaciant præcepto annuæ confessionis.

Henric.
Poliaco.

Henriquez Quodlib. 10. quæst. 2. & Ioannes de Poliaco existimant, fideles confitentes dictis Religiosis, non satisfacere præcepto annuæ confessionis, ac proinde semel in anno teneri omnia sua peccata mortalia, quantumvis dictis Religiosis iam confessa, suo Parocho confiteri, aut alteri de eius licentia. Primò, quia in cap. *Omnis vtriusque sexus*, dicitur, fideles teneri omnia sua peccata mortalia proprio Sacerdoti, aut alteri de eius licentia, saltem semel in anno confiteri; per privilegia autem Religiosis concessa non est derogatum dicto capitulo, quia in eo continetur & determinatur præceptum divini confitendi proprio Sacerdoti, aut alteri de eius licentia, saltem semel in anno, præcepto autem divino nequit derogari per privilegia Ecclesiastica; ergo qui proprio Sacerdoti, vel alteri de eius licentia non confitetur semel in anno, quantumvis dictis Religiosis confiteatur, non satisfacit dicto præcepto. Secundò, quia in Extravag. *Ad vberes fructus*, edita à Martino V. quæ refertur ab Henriquez, in qua Martinus concedit Mendicantibus idem privilegium audiendi confessiones, addit: *Volumus autem, quod hi qui Fratribus confitebuntur, teneantur proprio Sacerdoti saltem semel in anno, prout generale Concilium constituit, confiteri.* Et in Extravag. *Vices*, de Tregua & pace, edita à Sixto IV. dicitur, quòd Fratres mendicantes debent prædicare, quòd Parochiani non sunt obligati tempore Paschatis proprio Sacerdoti confiteri, quia ad id de Iure tenentur.

Mart. V.

Sixt. IV.

Clem. VIII

Nihilominus iam negari non potest, confitentes Mendicantibus, & quibuscumque aliis Religiosis, etiam satisfacere præcepto confessionis, tam annuæ, quam purè divini pro articulo mortis, ut declaravit Clemens VIII. in Bulla edita anno 1592. die 22. Decembris, & merito: quia iam privilegia ad audiendas confessiones Sacerdotibus nostræ Societatis, & reliquis Mendicantibus renouata, aut de nouo concessa (quibus etiam reliqui Religiosi gaudent) verè sunt concessa absque vlla limitatione & exceptione alicuius confessionis, ergo illis concessa est facultas audiendi confessiones, etiam pro præcepto confessionis, & tam pro purè divino, quam pro præcepto annuæ confessionis.

Concessione autem dictæ facultatis non derogatur Iuri divini modificato in cap. *Omnis vtriusque sexus*, confitendi proprio Sacerdoti, vel alteri de licentia illius, saltem semel in anno, quia qui ex

licentia & ex privilegio Romani Pontificis audit confessiones (vraudiunt Religiosi) verè audit illas ex licentia proprii Sacerdotis, quia Rom. Pontifex, quamvis non sit proprius Parochus, est tamen proprius Sacerdos, & pastor omnium fidelium, & non alienus; & in dicto cap. *Omnis*, nomine proprii Sacerdotis non tantum intelligitur Parochus, sed etiam quicumque habens iurisdictionem ordinariam, quam etiam habent Rom. Pontifices, & reliqui Episcopi. Ex quo constat ad prius fundamentum aduersariorum.

Et ad posterius, desumptum ex Martino V. & ex Sixto IV. respondemus, eo tempore privilegium audiendi confessiones antea à Bonifacio VIII. in Extravag. *Super cathedram*, de Sepulchris, & Benedicto XI. in Extravag. *Inter cunctas*, de Privilegiis, absolute absque exceptione alicuius confessionis Mendicantibus concessum, quod Ioannes XXII. supponit in Extravag. *Vas electionis*, de Hæreticis, in qua sententiam Ioannis de Poliacò damnauit, fuisse eo modo dicto limitatum à Martino V. & à Sixto IV. iam tamen antiquum privilegium concessum à Bonifacio VIII. & à Benedicto XI. fuisse absolute, absque exceptione alicuius confessionis à Romanis Pontificibus, iterum nostris & reliquis Mendicantibus renouatum, ut constat ex Bullis ipsi concessis.

DIFFICULTAS XV.

Quanta scientia necessaria sit in Sacerdote, ut possit confessiones audire.

Supponimus, in Sacerdote necessariam esse scientiam seu notitiam aliquam peccatorum, & aliarum aliarum rerum, ut confessiones audiat; quia ad iudicandum (ut verè iudicat Sacerdos in confessione) necessaria est cognitio causæ, & aliarum rerum ad iudicium & ad sententiam iudicii pertinentium. Ita Caietanus v. *Confessor* necessaria. Siluester v. *Confessor* 3. Antoninus 3. parte, tit. 17. cap. 16. disput. 28. sect. 2. Vasquez quæst. 93. art. 3. dub. 1. Egidius disp. 8. dub. 16. & Reginaldus lib. 1. cap. 12.

Est ergo in primis necessarium Sacerdoti ut possit confessiones audire, quòd sciat discernere inter mortale & veniale, & inter species peccatorum, & an peccatum sit vnum, vel multiplex. Secundò necessarium est, quòd sciat casus referuatos, à qua obligatione magna ex parte liberantur Religiosi, quia habent privilegium absolendi à multis: & etiam qui audiunt confessiones habentium Bullam Cruciata, quia habet privilegium absolendi ferè ab omnibus referuatis. Tertio necessarium est quòd sciat obligationes restituendi, & impedimenta matrimonij, & omne aliud quod necessarium est ut pœnitens possit absolui. Ratio omnium trium prædictorum est, quia absque eorum notitia nequit Sacerdos in confessione prudenter procedere, & iudicare, & pœnitentibus mederi, ad quod ex officio Confessarii tenetur.

Ita tamen necessarium est Sacerdoti quòd tria prædicta sciat, & possit inter ea discernere, ut necessarium non sit quòd id possit in omnibus peccatis quæ se auditurum credit, quia id vix possunt doctissimi; sed sufficit quòd id possit in peccatis & casibus qui frequenter contingunt his quorum confessiones audit. Ex quo fit, quòd possit aliquis esse

esse idoneus ad audiendas confessiones in vno oppido, nempe in oppido rusticorum, & respectu alicuius generis personarum, vt Clericorum; & non sit sufficiens in alio oppido, vt in Curia regia, & respectu alicuius generis personarum, vt mercatorum, & scribarum. Et ita necessarium est quod omnium trium prædictorum notitiam habeat, vt necessarium non sit, quod notitia sit tanta vt possit ex tempore & per se ipsum in omnibus casibus occurrentibus omnia dubia resolueret, sed sufficit quod id possit in casibus frequenter occurrentibus, & quod in difficilioribus dubitare possit, vt possit absolutionem detinere, quousque doctos vel libros consulat. Imò non videtur necessarium, quod in casibus frequenter occurrentibus possit omnia dubia circa illos ex tempore resolueret, si maiori ex parte possit, & circa reliqua pauca possit dubitare.

Nec detinenda est absolutio, quia Sacerdos nesciat discernere circa peccata non frequenter contingentia, an sit mortale peccatum, an tantum veniale; & an multiplex, an vnum; & an huius aut illius speciei: imò nec quando id nescit circa peccata frequenter contingentia, si id discernere sit difficile ob incertitudinem materiæ, aut aduertentia pœnitentis quando peccatum commisit, aut ob alias circumstantias: sed audito facto pœnitentis, & adhibito remedio prout melius possit, conferri potest absolutio; quia sicut ex parte pœnitentis ad confessionem formaliter integram sufficit mediocris diligentia, ita etiam ex parte Confessarii ad absolutionem formaliter integram sufficit scientia, & iudicium, & discretio mediocris circa peccata.

Est tamen difficultas Primò, An Confessario sit necessaria notitia irregularitatum, saltem confusa, sufficiens ad dubitandum.

Caetan. negatiue responderet, quia absolutio potest conferri irregulari. Nauarrus verò & Vasquez sub distinctione respondent, & bene, nempe eam notitiam tantum esse necessariam Confessario audienti confessiones Clericorum (nisi quando suppleri potest scientia ipsorum pœnitentium) & nos addimus, etiam quando audit confessiones eorum quos credi potest esse ordinandos, vt tam Clericos quam ordinandos dirigat, & de irregularitate moneat, vt ordinati abstineant ab usu Ordinum, & non ordinati ab ordinatione.

Secundò est difficultas, An ignorantia Confessarii suppleri possit, si ipse faciat vt pœnitens ante confessionem consulat peritos circa res, quas Confessarius ipse ignorat.

Ochagau. quæst. 38. negat, quia id esset nimis onerosum pœnitenti. Caetan. verò affirmat, & merito, quia tunc non est necessaria Confessario notitia earum rerum: id tamen limitat, quando id non est Confessario frequenter necessarium, sed tantum in vno casu, aut in altero. Quam limitationem nos tantum veram existimamus, quando Confessarius est debitus pœnitenti, vt Parochus: quia tunc contra rationem est concedere pœnitenti Confessarium molestum, non verò quando Confessarius liberaliter conceditur.

Tertiò est difficultas, An in eo, qui propria voluntate suscipit officium Confessarii, requisita sit maior scientia quam in eo qui ex obedientia illud suscipit.

Antonin. affirmatiue respondet, immeritò tamen, vt optimè Nauarrus, Suarez, Vasquez & Reginald.

ginaldus; quia obedientia nequit supplere defectum scientiæ aliàs ad munus Confessarii requisitæ.

Quartò est difficultas, An confessio facta ei qui modo supradicto nescit discernere circa materiam confessionis, inter mortale videlicet & veniale, & inter species peccatorum, & inter eorum vnitatem & multipliciter in casibus frequenter occurrentibus, sit nulla, & consequenter necessariò repetenda.

Suarez, Vasquez, & communiter Doctores supponunt, Sacerdotem sic ignorantem non esse incapacem recipiendi de nouo iurisdictionem, & multò minùs retinendi antiquam, quia talis incapax nullo fundamento ostendi potest: & consequenter si ea, quæ sibi dicuntur in confessione, de facto percipiat vt mala, & fortè benè iudicet, & inter ea modo dicto discernat, confessio ipsi facta erit valida.

Est tamen difficultas, An, quando ratione dictæ ignorantia de facto non benè iudicat, nec discernit, tunc confessio sit nulla defectu veri iudicii, & actualis discretionis.

Richardus in 4. d. 17. art. 2. quæst. 8. Victoria de Confessione num. 168. Vasquez q. 93. art. 3. dub. 2. Turrianus disp. 25. dub. 2. & Ochagauia q. 38. docent, tunc confessionem esse nullam, quia tunc absolutio fertur à iudice, causa insufficienter cognita.

Gabriel verò in 4. d. 17. q. 1. art. 3. dub. 2. Adrianus q. 4. de Confessione, Petrus Sotus lect. 6. de Confessione, Suarez disp. 22. lect. 6. & Egidius disp. 6. dub. 5. docent, tunc confessionem esse validam quantum est ex parte Sacerdotis, & merito: quia actus pœnitentis cogniti vt peccata, sunt materia sufficiens absolutionis; ergo absolutio supra illam cadens erit valida. Peccauit tamen Sacerdos (nisi bona fide excusetur) quia causâ insufficienter cognitâ tulit sententiam absolutionis.

Addimus, quantum est ex parte Sacerdotis, quia si pœnitens confiteatur Sacerdoti sic ignorantis eius ignorantiam aduertens peccauit mortaliter, ac proinde quantum est ex parte ipsius, confessio fiet nulla defectu doloris & integritatis confessionis.

Obseruandum tamen est, in quo non pauci conueniunt, in casu extremæ necessitatis non solum validè, sed etiam licitè confessionem fieri Sacerdoti sic ignorantis, dum percipere possit facta pœnitentis vt peccata, sicut etiam in casu extremæ necessitatis validè & licitè fit à pœnitente confessio peccatorum in genere & in communi, quando aliud non potest. Imò non tantum in casu extremæ necessitatis, sed etiam in casu grauis necessitatis id potest licitè fieri, vt si defectu aliorum Confessarium populus aliquis longo tempore destitutus maneret, quia tunc melius erit confiteri sic ignorantis; postea tamen si adsit Confessarius idoneus, & non ignorans, repetenda est huic confessio suo tempore.

DIFFICULTAS XVI.

Vtrum in Sacerdote præter scientiam necessariam sit aliqua approbatio ad audiendas confessiones.

Quamuis ante Tridentinum nullo iure fuerit requisita approbatio in Sacerdotibus ad audiendas confessiones, iam verò post Tridentinum requi-

Trident.

requiritur approbatio ab Episcopis facta, siue cum examine, siue sine illo, prout ipsi visum fuerit, quia ita decernitur in ipso Tridentino sess. 23. c. 15. de Reformatione, quæ distincta est à concessione iurisdictionis, ut patet: requiritur autem non tantum ut licet audiant confessiones, sed etiam ut valide, ut sonant verba Tridentini, & praxis ostendit.

Hæc autem approbatio non requiritur à Tridentino in his Sacerdotibus, qui habent beneficium parochiale (cuius nomine intelligitur quodcumque beneficium cui annexa est cura animarum) quia Tridentinum supponit, habentes illud esse idoneos: requiritur tamen in his qui iam beneficium reliquerunt, quia tantum excipit eos qui beneficium parochiale continent. Et dicta approbatio tantum requiritur ad audiendas confessiones secularium, etiam Sacerdotum: ac proinde ad audiendas confessiones Religiosorum, sufficit in Sacerdote adhuc seculari delegatio iurisdictionis à Superiore Religiosi penitentis facta absque aliqua approbatione: & requiritur dicta approbatio ad audiendas confessiones secularium in omnibus Sacerdotibus, etiam Religiosis, ut exprimitur in Tridentino, quamvis Mendicantibus, & Magistris seu Doctoribus Theologiæ, quia in omnibus, etiam in Religiosis, absque vllius exceptione illam requirit Tridentinum. Imò addit, *Privilegijs & consuetudine quacumque immemorabili non obstantibus.*

Nauarrus.

Nauarrus ergo cap. 27. num. 265. dum ait, Regularem Mendicantem à suo Prælati præsentatum Episcopo, manere idoneum ad audiendas confessiones secularium, quamvis ab Episcopo non approbetur, quando absque iusta causa ab eo non approbatur, quasi hoc privilegium concedatur Mendicantibus in Clementina *Dudum*, de Privilegijs, fallitur, ut aduertunt Suarez disput. 28. sect. 5. Vasquez quæst. 93. art. 3. dub. 3. & Egidius disp. 8. num. 58. quia in omnibus Religiosis absque exceptione Mendicantium requiritur à Tridentino approbatio, addendo, *privilegijs non obstantibus*: præsertim quòd Mendicantibus non fuit concessum tale privilegium, quia iuxta dictam Clementinam non habet præsentatio Mendicantium Episcopo ut eos approbaret, quia nulla erat requisita approbatio, sed ut illis iurisdictionem concederet; quam si Episcopus absque rationabili causa præsentatis negabat, eo ipso Pontifex illam concedebat: ac proinde privilegium in dicta Clementina Mendicantibus concessum non fuit reuocatum per Tridentinum, quia in ea Clementina non privilegiabantur quoad approbationem, sed quoad iurisdictionem; quoad hanc autem dictum privilegium iam est ampliatum per alia privilegia particularia nouiter concessa, per quæ iurisdictionem accipiunt immediate à Papa. Vnde modò Mendicantes, & qui cum eis in privilegijs communicant, quando ad Episcopum accedunt, non accedunt pro iurisdictione, sed pro approbatione, quia hæc sola est necessaria ipsis ab Episcopo.

Suarez.
Vasquez.
Egidius.

Sacerdotibus verò secularibus necessaria est non solum approbatio ab Episcopo, sed etiam acceptio seu completio iurisdictionis, siue à Parocho, siue ab Episcopo, siue à Papa, quia Sacerdotes seculares nullo privilegio habent iurisdictionem completam. Imò addimus, quòd non eo ipso quòd aliquem approbat ut sufficientem, ipsi concedit iurisdictionem, ut aduertunt Vasquez, Egidius &

Vasquez.
Egidius.

Ochagua: ac proinde quando Episcopus confert generalem licentiam audiendi confessiones (nisi aliud exprimat) tantum approbat, & non confert iurisdictionem: Primò, quia credi non potest, Episcopum licentia illa velle priuato Sacerdoti ita gratis, & absque peculiari aliqua causa rationabili, conferri vniuersaliorem iurisdictionem quam habeat Parochus; quia iste quamvis sit sufficiens & idoneus pro tota Ecclesia, sed non habet iurisdictionem nisi in suos parochianos, ille verò priuatus Sacerdos haberet in omnes diocesanos Episcopi. Secundò, quia tali concessione frustraretur privilegium Cruciatæ quoad facultatem eligendi Confessarium, quia ex vna parte nemo potest eligere virtute Bullæ Cruciatæ nisi approbatum ab Episcopo; & ex altera parte, eo ipso quòd Episcopus illum approbaret, & ei conferret licentiam, posset quilibet absque privilegio Bullæ illi confiteri, utpote habenti iurisdictionem ab Episcopo, quod non est credendum Episcopos velle.

Dicta autem approbatio facienda est ab Episcopo, attendendo non solum ad scientiam quæ necessaria est, sed etiam ad prudentiam, ad ætatem, & ad mores approbandorum, quia hæc maximè expediunt ad rectè exercendum munus Confessarii, quamvis dum oppositum non constat, semper præsumuntur idonei quoad alia, excepta scientia; & sicut Sacerdos potest esse idoneus pro vno oppido, & non pro alio, & pro vno genere personarum, & non pro alio, ita etiam potest approbari ab Episcopo pro vno oppido, & non pro alijs, & pro vno genere personarum, & non pro alijs.

Nomine autem Episcopi à quo facienda est approbatio, intelligitur etiam (ut constat ex communi Doctorum consensu, & praxi, & consuetudine) quicumque habens iurisdictionem Episcopalem in foro exteriori respectu secularium, nempe Vicarius seu Prouisor Episcopi, Capitulum Cathedralis, sede vacante, & alij Prælati exempti, qui habent dictam iurisdictionem, quia in dicto Decreto Tridentini potius attenditur ad iurisdictionem Episcopalem, quam ad consecrationem.

DIFFICULTAS XVII.

Utrum approbatus ab vno Episcopo pro sua diœcesi, etiam censetur approbatus pro qualibet alia.

Supponimus, habentem beneficium parochiale in vna diœcesi, quamvis tantum fuerit approbatus ut idoneus ad officium Parochi, ab Episcopo à quo accepit beneficium, posse nihilominus absque alia approbatione vbique terrarum confessiones audire, si aliàs iurisdictionem accipiat à proprio Sacerdote penitentis, quamvis tantum à Parocho, quia à Tridentino non requiritur approbatio, nisi in alijs non habentibus beneficium parochiale.

Difficultas ergo tantum procedit circa approbationem in alijs Sacerdotibus non habentibus beneficium parochiale.

Henriquez lib. 7. cap. 12. & Egidius disp. 8. dub. 7. docent, approbationem ab vno Episcopo factam sufficere pro qualibet diœcesi, quia Tridentinum tantum requirit approbationem ab Episcopo factam, quæ in casu dicto reperitur.

Vasquez verò quæst. 93. art. 3. dub. 4. Gutierrez lib. 1.

Ochagau. lib. 1. Quæstionum Canoniarum c. 27. & Ochagaua g. 40. docent, & merito, approbationem ab vno Episcopo factam non sufficere pro alijs dicæsis. Quod constat ex communi praxi Ecclesiæ, & deducitur ex Tridentino in dicto decreto, dum in eo dicitur, nullum posse audire confessiones secularium, nisi ab Episcopis idoneis iudicetur, & non dicitur ab Episcopo, nec ab vno Episcopo, quo indicatur, approbationem faciendam esse ab vnoquoque Episcopo pro sua diocesi. Quod etiam ratio suadet, quia bonæ gubernationi est maximè consonum & expediens, vt nullus audiat confessiones eorum quorum cura incumbit Episcopo, nisi sit ab ipso approbatus, supposito quod sit approbandus ab Episcopo.

DIFFICULTAS XVIII.

A quo Episcopo faciendæ est approbatio.

Henr. Henriquez lib. 7. cap. 12. docet, ad audiendas confessiones sufficere, quod approbatio fiat à quocumque Episcopo, siue pœnitentis, siue Confessarij, siue loci in quo fit confessio, quia in Tridentino tantum requiritur approbatio ab Episcopo; hæc autem, à quocumque Episcopo ex dictis fiat, verè fit ab Episcopo.

Vasquez. Vasquez quæst. 93. art. 3. dubio 4. *Gutierrez.* lib. 1. Quæstionum cap. 27. & Ochagaua qu. 40. docent, approbationem faciendam esse ab Episcopo loci in quo fit confessio, quia approbatio faciendæ est ab Episcopo; in eo autem loco in quo fit confessio, non est alius Episcopus.

Suarez. Suarez disp. 28. lect. 6. *Ægidius.* disp. 8. dub. 7. *Reginaldus.* lib. 1. cap. 16. & *Filliucius.* tit. 7. c. 9. quæst. 10. docent, approbationem faciendam esse ab Episcopo Confessarij. Quibus fauere videntur duæ responsiones Congregationis Cardinalium ex ore Pontificis acceptæ, quarum prior est: *SS. D. N. audita consultatione Congregationis, declarauit, Episcopum vigore priuilegi, de quo in capite finali de Pœnitentijs & remissionibus, non posse sibi eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit approbatus.* quo indicatur, Episcopum non posse sibi non subditum approbare, alias posset illum statim approbare, & ita eum in Confessarium eligere Posterior est: *SS. D. N. declarauit, tempore Iubilæi posse omnes Regulares confiteri peccata sua Sacerdotibus approbatis ab Ordinario; in Bulla enim non fit mentio nisi de Ordinario eorum qui audiunt confessiones, non autem de Ordinario pœnitentium:* quo significatur, ad approbationem non respici quoddam sit Ordinarius pœnitentis, sed Confessarij, vt ab eo fiat.

Et ratione probatur, quia approbatio, vt potest sententia declaratiua sufficientiæ Confessarij, est actus iurisdictionis in Confessarium; ergo tantum pertinet ad eum Episcopum qui habet iurisdictionem in approbandum, ac proinde tantum est faciendæ ab Episcopo Confessarij.

Rodriguez. Rodriguez verò in Expositione Bullæ §. 5. & communiter Theologi & Canonistæ docent, approbationem Confessarij faciendam esse ab Episcopo pœnitentis, & merito: quia approbatio Confessarij fit in fauorem pœnitentium, eis prospiciendo, vt ipsis idoneus & conueniens minister tribuatur; prospicere autem pœnitentibus, & ipsis

de ministro conueniente providere, ad eorum Episcopum & Pastorem pertinet, iuxta rectam & prudentem gubernationem. Ex quo constat ad rationem Henriquez.

Ad rationem verò Vasquez respondemus, quod quamuis in loco in quo fit confessio, non sit alius Episcopus nisi Episcopus ipsius loci; approbatio tamen faciendæ est ab Episcopo pœnitentis, ob rationem dictam: sed quia pœnitens in aliquo loco existens de iure etiam pertinet ad Episcopum illius loci, quoad Communionem & confessionem, vt diximus Difficultate XI. idè approbatio etiam fieri potest ab Episcopo loci in quo fit confessio, quia eo ipso etiam est Episcopus pœnitentis; sed non solum fieri potest ab Episcopo loci in quo fit confessio, sed etiam fieri potest ab Episcopo proprio pœnitentis ratione domicilij, & melius, quia pœnitens non minus, imò magis pertinet ad Episcopum domicilij, quam ad Episcopum loci in quo actu hospitat & habitat.

Et ad rationem Suarez concedimus, approbationem esse actum iurisdictionis in Confessarium, hunc tamen actum posse exerceri ab Episcopo pœnitentis in Confessarium aliis non sibi subditum, si Confessarius velit, vt potest se subijcere illi Episcopo ad hoc vt possit confessiones subditorum illius Episcopi audire.

Nec responsiones Congregationis Cardinalium nobis aduersantur; quia in priori tantum est sermo de Episcopo iter agente, & existente in alieno Episcopatu, qui nequit sibi in Confessarium eligere Sacerdotem aliis non sibi subditum, qui à suo Ordinario non sit approbatus; quia in eo Episcopatu nequit eum pro se approbare, quamuis possit pro suis subditis, sicut, non existente dicto priuilegio cap. finalis, non posset illi confiteri absque licentia Episcopi loci, quamuis in eo loco ipse posset confessiones suorum subditorum ratione domicilij audire.

Et in posteriori tantum significatur, Religiosos, vt Iubilæum lucentur, qui ad id confiteri debent Sacerdoti approbato, debere confiteri Sacerdoti approbato, non à suis Prælati, sed à Prælato Episcopali: quia quando in Bulla quoad effectum lucrandi Iubilæum fit mentio Ordinarij, dicendo, confessionem ad illud lucrandum requisitam faciendam esse Sacerdoti approbato ab Ordinario, tantum fit mentio Ordinarij Confessarij (id est Ordinarij à quo approbandi sunt Confessarij, quibus faciendæ est dicta confessio) qui quoad hanc approbationem est Episcopus, & non fit mentio Ordinarij pœnitentium, qui respectu Religiosorum vt pœnitentium tantum est proprius Prælatus.

Ex dictis deducimus contra Rodriguez §. 9. n. 9. vt optime Suarez & Henriquez, quoniam vi Bullæ Cruciatæ aut alterius priuilegi conceditur facultas Religiosis eligendi Confessarium approbatum ab Ordinario, etiam pro absolutione à re seruatis, non posse eligere Confessarium approbatum tantum à suo Prælato, vt constat ex prædicta responsione Congregationis Cardinalium: & ex eo quod in eis priuilegijs alludatur ad approbationem faciendam ab Ordinario requisitam à Tridentino, quæ faciendæ est ab Ordinario Episcopali.

Vnde quando Difficultate præcedenti diximus, approbationem ab vno Episcopo factam non sufficere

ficere pro alijs diœcesibus, intelligitur personaliter, non localiter, id est, intelligitur pro diœcesibus aliorum Episcoporum dum existunt in proprijs diœcesibus, non verò quando actu hospitantur in alieno Episcopatu, quia tunc approbatio ab Episcopo huius Episcopatus facta sufficit pro diœcesano alterius Episcopi existente in alieno Episcopatu.

DIFFICULTAS XIX.

Vtrum approbatio semel facta possit reuocari.

Conueniunt Primò Doctores, approbationem Sacerdotis adhuc secularis absolute datam, non finiri morte Episcopi per se aut per suum Vicarium approbantis, quamdiu non reuocatur, vt patet ex vlt. & praxi Ecclesiæ. Quod etiam ratio suadet: quia approbatio est quædam iuridica sententia declaratiua sufficientiæ approbati; sententia autem non expirat morte eius qui eam tulit: quod, vt diximus Difficultate i. v. verum existimamus, quamuis in approbatione addatur, *quamdiu nobis placuerit*, quia per particulam *placuerit* non tam significatur consensus positius dictæ approbationis, qui nequit post mortem perseverare, quam non reuocatio approbationis, quæ morte non reuocatur.

Conueniunt Secundò, facultatem ad accipiendam iurisdictionem pro confessionibus omnium fidelium, quam habet qui obtinet beneficium parochiale, non posse ab Episcopo reuocari quamdiu ille obtinet beneficium; quia eo ipso quod illud obtinet, est absque alia approbatione idoneus ad eam iurisdictionem accipiendam.

Est tamen difficultas, An approbatio, qua non habentes beneficium parochiale, siue seculares siue Regulares ab Episcopo approbati sunt, possit ab ipso Episcopo reuocari?

Circa hanc difficultatem Doctores non parum variant: quia alij absolute docent, reuocari non posse, quia approbatio non est mera gratia ex voluntate Episcopi pendens, sed quædam quasi sententia declaratiua, quæ transit in rem iudicatam. Et alij absolute docent reuocari posse, quia credunt ex mera voluntate Episcopi pendere. Alij sub distinctione docent, approbationem Religiosorum non posse reuocari, bene tamen secularium.

Suarez.
Vasquez.
Henric.

Suarez verò disp. 18. sect. 8. Vasquez quæst. 93. art. 3. dub. 5. & Henriquez lib. 6. cap. 6. docent, approbationem etiam Religiosorum, existente rationabili causa, posse validè & licitè reuocari, etiam ab eodem Episcopo à quo facta fuit; & meritò: quia reuocatio approbationis nullo iure fieri impeditur. Non iure naturali ipsius approbationis, quia approbatio suâ naturâ est reuocabilis, sicut etiam fundamentum ipsius, nempe scientia & virtus, mutari potest; ergo iure naturali non tantum validè reuocari potest, sed etiam licitè, si aliqua causa rationabilis existat, nempe prudens timor diminutionis scientiæ requisita, & virtutis in approbato. Nec reuocatio impeditur fieri iure aliquo positivo: quia non quoad Sacerdotes seculares, quia quoad illos nullibi tale ius reperitur; nec quoad Religiosos, quia si aliquo iure quoad illos,

maximè aut iure contento in Motu proprio edito à Pio V. qui incipit, *Romani Pontificis*, aut iure contento in Clementina *Dudum*, de Sepulturis: sed non iure contento in dicto Motu proprio, quia quamuis in eo Pius V. concesserit Mendicantibus, vt semel medio examine approbati, nequeant iterum ab eodem Episcopo examinari (quamuis possint à successore) hunc tamen Motum proprium Pij V. reuocauit Gregorius XIII. alio Motu proprio habito in Summa Nauarræ in fine, & statuta in Motu Pij V. reduxit ad forum Iuris communis & Tridentini: nec iure contento in dicta Clementina, quia quamuis in ea privilegiuntur Mendicantes, vt semel præsentati Episcopo non indigeant iterum præsentari, non tamen privilegiuntur quoad approbationem, sed quoad iurisdictionem, quoad quam iam sunt magis privilegiati nouis alijs privilegijs, vt diximus Difficultate xv. i.

Addimus, reuocationem approbationis etiam Religiosorum, quantumuis sine rationabili causa pro solo nutu Episcopi factam, esse validam & licitam. Et in primis est valida, vt aduertit Vasquez, quia approbatio sua natura est reuocabilis, & nullo iure eius reuocatio irritatur; ergo si de facto fiat reuocatio, quamuis absque rationabili causa fiat, erit valida. Deinde est licita (quod Ochagavia quæst. 40. admittit quoad Sacerdotes Ordinis seculares) quia nullo iure prohibetur. Non positivo, quia nullibi extat: nec naturali, quia sicut in principio, potuit ab Episcopo pro solo suo nutu absque causa licitè negari, quia nullo iure Sacerdotis, nec alio titulo cogitur Episcopus ad id faciendum, ita etiam post eam factam poterit prohibito absque causa licitè reuocari, quia post approbationem factam nullum apparet ius in approbato acquisitum, vt approbatio ipsius non reuocetur: quia quamuis approbatio sit inстар sententiæ, est tamen solum declaratiua sufficientiæ, quam antea approbatus habebat, non collatiua alicuius, in quo vel ad quod ius aliquod acquirat, ac proinde sicut potuit à principio licitè pro solo nutu Episcopi non declarari sufficientia Sacerdotis, ita etiam declaratio semel facta poterit licitè pro libito Episcopi reuocari.

DIFFICULTAS XX.

Vtrum Parochus teneatur toties audire confessionem Parochiani, quoties iste confiteri voluerit.

Conueniunt Doctores, Parochum teneri audire confessiones suorum subditorum, quoties eis sunt sub præcepto, quia si aliquando tenetur, vt verè tenetur, maximè in casu præcepti suorum subditorum.

Est tamen difficultas, An etiam teneatur, quoties subditi ex sola deuotione confiteri volunt.

Richardus in 4. dist. 18. art. 2. quæst. 51. Medina Cod. de Confessione, quæst. 41. de Confessione per Curatum audienda, Silvester v. Confessor 1. Silvester n. 14. & Armilla v. Absolutio, n. 28. docent, Parochum in casu dicto non teneri, quia tunc Parochus non tenetur ad id ex misericordia, nec ex charitate, vt pater, quia tunc non adest extrema imò nec grauis necessitas; nec tenetur ex fidelitate vel

ex iustitia ratione sui officij, quia officium Parochi tantum videtur obligare tempore necessitatis & præcepti.

Sotus verò in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 2. Suarez disp. 3. sect. 1. Vasquez quæst. 93. art. 3. dub. 6. & Egidius disp. 8. dub. 17. docent, Parochum teneri ad audiendas confessiones suorum parochianorum etiam extra tempus præcepti, quoties ipsi rationabiliter volunt confiteri, & merito: quia Parochus est verè Pastor spiritualis suorum parochianorum; Pastor autem ex officio non tantum tenetur ad providendum omnibus pastum præcisè necessarium, sed etiam aliàs viles, quando potest absque nimio onere, & ipse omnes appetunt & querunt, ut ratio ipsa dicitur; ergo Parochus ex officio tenetur ad audiendas confessiones suorum parochianorum, etiam extra tempus præcepti, quando id potest absque nimio labore, & id subditus rationabiliter appetit & requirit. Nihilominus semel aut iterum confessionem parochiani non audire, non erit mortale, nisi quādo grauis aliqua occasio confitendi urgeat, ut tempore Iubilei, aut quando parochianus aliqua graui tentatione urgetur.

Addimus, ut contra Richardum, Siluestrum & Armillam aduertunt Sotus & Reginaldus lib. 1. nu. 83. non eo ipso quod Parochus recusat audire confessionem parochiani, censetur illi conferre licentiam eligendi alium Confessarium, cum tam facile posset dicere, Adeas alium, ac dicit, Nolo, aut Non possum te audire.

DIFFICULTAS XXI.

Utrum Confessarius teneatur pœnitentem reuocare in memoriam peccatum, quod post sufficiens examen videt in confessione omitti ob obliuionem.

Supponimus, quod quando peccatum, quod ob obliuionem omittitur, fuit in damnum graue proximi, cui satisfaciendum sit, Confessarius teneatur illud aduerte pœnitenti, & ex misericordia erga proximum, ut ei fiat satisfactio: & ex officio erga pœnitentem, ut a continuatione peccati mortalis grauis cesset, iuxta ea quæ dicemus Difficultate XXI.

Hoc supposito, difficultas est, An etiam teneatur, quando peccatum oblitum non fuit in damnum graue proximi, cui satisfaciendum sit.

Medina Cod. de Confessione q. 23. de Confessione dimidiata iterata, partem negatiuam tuetur (quam etiam indicare videtur Victoria in Summa 193.) quia Confessarius non tenetur iuuare pœnitentem, nisi ad supplendum defectum ipsius pœnitentis; in casu autem dicto pœnitens non deficit, quia confessus est integrè formaliter.

Antoninus verò 3. par. tit. 17. c. 20. Vasquez q. 93. art. 3. dub. 7. Suarez disp. 32. sect. 3. & Ochagavia q. 41. partem affirmatiuam tradunt, & merito: quia Confessarius, utpote iudex ex vi sui officij, quando aliud non obest, & facile potest, tenetur efficere ut omne crimen, quod ex se debet ad suum tribunal deferri, & in eo iudicari, deferatur & iudicetur; in casu autem dicto nihil obest, & facile potest adhuc absq; onere & labore superaddito diligentia sufficienti a pœnitente adhibita reuocare pœnitenti in memoriam dictum peccatum, ergo ad id tenetur.

Ad rationem ergo Medina concedimus, Confessarium non teneri iuuare pœnitentem nisi ad supplendum defectum ipsius pœnitentis, sed teneri non solum ad supplendum defectum formalem (id est ad supplendum id quod deficit ut confessio fiat formaliter integra) sed etiam ad supplendum defectum materiale (qualis est in casu dicto) quando id quod Confessarius addit supra diligentiam sufficientem a pœnitente adhibitam, est adeò facile, ut ex eo diligentia prærequisita, & sufficiens ad confessionem, non censetur moraliter maior, & transire ad excessiuam.

Si verò Confessario non constet, pœnitentem peccatum aliquod omittere, quamuis probabiliter credat se suo examine & suis interrogationibus aliquod peccatum a pœnitente extracturum, non tenetur examinare & interrogare, quando coniecit pœnitentem diligentiam prudentem fecisse, ut aduertunt Vasquez & Ochagavia, quia quando non constat peccatum omitti, sed exquirendum est examine & interrogationibus, tunc diligentia a pœnitente adhibita efficitur moraliter maior, quam quæ sufficit, & Confessarius tantum tenetur suo examine superaddere diligentia pœnitentis, quod ipsi deficit vsque ad sufficientem.

Quia ergo defectus potest a Confessario suppleri, ideo possunt ad confessionem admitti pœnitentes absque præuio examine ab ipsis facto, si Confessarius velit defectum pœnitentis suis interrogationibus supplere. Imò quando pœnitentes sunt rustici, & inepti ad examen per se ipsos faciendum, expedit eos admittere & interrogationibus iuuare, & eorum defectum supplere: semper tamen est necessarium, pœnitentem absque proprio examine sufficiente, aut absque illo examine admissum, ita iuuare, ut iuxta capacitatem pœnitentis fiat confessio moraliter integra.

DIFFICULTAS XXII.

Utrum Confessarius teneatur monere pœnitentem bona fide confessum, sed inualide absolutum.

Conueniant Doctores, Confessarium teneri pœnitentem bona fide confessum, & inualide absolutum, monere defectum absolutionis, ut iterum confiteatur, quando sine graui damno alicuius fieri potest. Ita Sotus in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 6. Nauarrus ca. 26. num. 14. Antoninus 3. par. tit. 17. cap. 12. Suarez disput. 32. sect. 6. Vasquez quæst. 93. art. 3. dub. 8. & Egidius disp. 8. dub. 17. & merito: quia Confessarius utpote pastor spiritualis pœnitentis, tenetur bono spiritali illius prospicere, præsertim quando ipse Confessarius fuit causa defectus boni.

Addimus, quando monitio fieri potest sine graui damno alicuius, quia quando absque eo nequit fieri, non est necessarium & ex obligatione facienda, quia obligatio admonendi pœnitentem inualide absolutionis, tantum est ut pœnitens iterum confiteatur peccata illa ut obtimeat absolutionem ab illis, quod non est tanti momenti, ut in casu grauis damni sit obligatio admonendi pœnitentem: nisi sit in periculo aut in articulo mortis, in quo credi aut timeri potest, quod non sit iterum confessurus; quia extra dictum articulum aut

periculum iterum confitebitur, quo etiam peccata illa, à quibus non fuit validè absolutus, remittentur per accedens, eo modo quo remittuntur peccata obliata.

Vasquez. Egidius. Id verò, quod addunt Nauarrus & Antoninus, nempe tunc posse Confessarium absolute pœnitentem iam absentem, falsum est, vt aduertit Vasquez & Egidius, Primò, quia, vt iam diximus Diff. v. Diff. vi. absolutio Sacramentalis nequit fieri in absentia. Secundo, quia postquàm pœnitens discessit, existimans se iam fuisse absolutum, confessio præterita non manet materia sufficiens absolutionis, quia non manet Sacramentalis, & absolutioni subiecta, quia iam pœnitens eam non expectat. Et ob hanc posteriorem rationem, postquam pœnitens iam discessit, nequit postea, quamuis fiat præsens, absolui, nisi ipse de nouo velit absolui. Nihilominus pœnitens potest in casu dicto in absentia absolui ab excommunicatione, quia ad absolutionem ab excommunicatione non requiritur in pœnitente præsentia, nec noua voluntas receptionis absolutionis, & idèd tunc ad id tenetur Confessarius, eum possit.

Suarez. Egidius. Obseruandum est, vt optimè Suarez & Egidius, Confessarium non monentem pœnitentem restitutionis alieni, non teneri ad eam restitutionem, quia Confessarius ea omissione nullam iniustitiam commisit contra eum cui facienda erat restitutio, quia Confessarius non tenetur ad eam monitionem faciendam in commodum creditoris, sed in bonum animæ pœnitentis. Tenebitur tamen ad eam restitutionem, pœnitente non restituente, si ex malitia, aut ex negligentia culpabili consuluit positiuè pœnitentem, eum inducendo, seu suadendo, & cum effectu induxit seu persuasit ad non restituendum, quia tunc culpabiliter fuit causa moralis non restitutionis. Ab ea tamen obligatione excusabitur, si ita reuocet dictam inductionem, vt pœnitens non perseueret ex vi illius in voluntate non restituendi. Addidimus, si consuluit inducendo, & cum effectu induxit: quia si consuluit non inducendo, seu suadendo, sed tantum dicendo, sibi videri quòd non teneatur ad restitutionem, Lessius lib. 2. cap. 7. dub. 7. existimat non teneri ad restitutionem, quia tunc non est causa moralis non restitutionis: nec tenetur si consuluit inducendo, sed cum effectu non induxit, quia pœnitens aliàs erat in ea voluntate, & Confessarius sua inductione illam non auxit, quia etiam tunc non fuit moralis causa omissionis restitutionis.

DIFFICULTAS XXIII.

Virum Confessarius teneatur monere pœnitentem, qui ex ignorantia versatur in aliquo peccato mortali.

Suarez. Vasquez. Egidius. Conueniunt Primò Doctores, Confessarium teneri etiam ante absolutionem monere pœnitentem, qui ex ignorantia culpabili versatur in aliquo peccato mortali, quamuis nullam speret emendationem. Ita Suarez disput. 32. sect. 4. Vasquez quest. 93. artic. 3. dubio 9. & Egidius disput. 8. dub. 17. & meritò: quia tunc pœnitens, vt pote peccans mortaliter, non potest absolui, quia caret dolore sufficiente, & non confitetur integrè.

Conueniunt Secundo, Confessarium teneri

monere pœnitentem, adhuc ex ignorantia inuincibili versantem in aliquo peccato mortali, vt in omissione restitutionis, vel in vsu matrimonij invalidi, existimati inuincibiliter validi, si speretur emendatio, & non timeatur graue aliquod damnum alicuius; vt contingeret, si in casu dicti matrimonij Confessarius posset facillè obtinere dispensationem, & matrimonium posset scienter iterum celebrari absque periculo considerabili, siue ad id Confessarius teneatur ex vi officij quod exerceat, siue ex ea virtute contra quam est peccatum illud in quo pœnitens versatur, siue ex vitroque.

Addidimus, si non timeatur graue aliquod damnum, & speretur emendatio; quia si timeatur, cuiusque timeatur, tunc non tenetur: quia ob vitandam graue damnum, permitti potest peccatum mortale materiale etiam pœnitentis, aut si non speretur emendatio, non tenetur, quia monitio ordinatur in bonum illius cui fit: tunc autem pœnitenti melius est relinqui in sua bona fide, quam quòd moneatur, ex quo sumat occasionem peccandi formaliter, ac proinde relinquendus est in bona sua fide, & absolueendus, si aliàs sit bene dispositus, vt esse potest.

Ita tamen pœnitens in dictis casibus relinqueendus est in sua bona fide, vt ei nihil falsum dicendum sit, quia id est intrinsecè malum, vt pote mendacium: potest tamen illi veritas dissimulari. Vnde coniugi non vero, sed tantum putatiuo, interroganti Confessarium, an possit alteri coniugi redde debitu, quia dubitat ob votum castitatis emissu, potest responderi, id non impedire restitutionem debiti: & si dicat, se habere propositum non reddendi alteri, quia eum aduertatur; non est absolueendus, quia in eo peccat mortaliter, supposita ignorantia inuincibili nullitatis matrimonij, tamen non est directè inducendus ad propositum reddendi (quidquid dicat Egidius) quia induceretur ad id quod est intrinsecè malum contra castitatem; sed directè est inducendus, vt desistat à proposito non reddendi.

Suarez. Egidius. Id verò quod addunt Suarez & Egidius, nempe coniugi putatiuo dubitanti de valore matrimonij, & de eo interroganti Confessarium, esse illi aperendam veritatem, quamuis non speretur emendatio, est mihi maxime difficile; quia id potius erit nocuum pœnitenti quam vtile, ac proinde tunc meliori modo, quo possit, est illi veritas dissimulanda.

Tandem Confessarius nequit absolute pœnitentem, quem non credit sufficienter dispositum: potest tamen credere eum esse sufficienter dispositum, quoties non contingit occasio aliqua prudens dubitandi, vt sæpè contingit in rudioribus: pœnitenti verò affirmanti credendum est, nisi oppositum constet.

Vnde pœnitenti, qui continuò est in occasione proxima peccandi mortaliter (vt in concubinato, quia tunc credi potest non esse sufficienter dispositum) non est conferenda absolutio, nisi firmiter proponat occasionem illam deferuere, & si post tale propositu aliquoties reincidat, non est absolueendus, nisi cum effectu occasionem illam deferuerit, nisi graue aliquod incommodum aliud facere cogat, vt contingit, quando femina habitans in ea domo, in qua ab aliquo ex domesticis sollicitatur; & cum eo sæpè peccat, & nequit inde exire absque grauissimo incommodo, quia in hoc casu non est cogendus exire.

exire: ei tamen iniungenda sunt media quæ ipsam possint à peccato auertere. Quod si illis iniunctis, nihilominus sapius reincidat, differenda est illi aliquoties absolutio, quousque agnoscat emendatio aliqua.

Pœnitenti autem, qui sequens opinionem probabilem credit aliquid sibi licere, quamvis nolit illud omittere, nequit licite negari absolutio, quamvis Confessarius probabilius iudicet illud esse illicitum; quia tunc iste pœnitens nolens illud omittere non peccat. Quod verum est, non solum quando Confessarius tenetur ex officio audire

confessionem illius, sed etiam quando ex officio non tenetur, postquam confessionem illius audiuit: quia postquam pœnitens admisit & auditus est, habet ius, ut si indispositus non sit, absolva-
tur; ac proinde ipsi fit iniuria, si ob id ei negetur absolutio. Hanc autem iniuriam Lorca 1. 2. diff. put. 41. existimat esse mortalem; & Vasquez 1. 2. disp. 62. cap. 7. existimat esse tantum venialem. Nos verò existimamus esse mortalem, quando, attentis persona pœnitentis, & peccatis, sit ipsi graue onus iterum illa alteri confiteri, non verò quando onus sit leue.

DISPUTATIO XI.

De ministro Sacramenti Pœnitentiæ quoad casus reseruatos.

DIFFICULTAS I.

Utrum in Ecclesia sit potestas reseruandi casus in foro conscientia.

ÆRETICI nostri temporis irrident reseruacionem casuum in foro interiori & conscientia, quia existimant, in Ecclesia non esse potestatem absoluedi in eo foro, ac proinde dicunt, reseruacionem tantum fieri in exteriori politia.

Catholici tamen conueniunt, in Ecclesia esse potestatem reseruandi casus in foro interiori & conscientia; quod definitum est in Tridentino sess. 14. cap. 4. & oppositus error damnatus est can. 11. Quod etiam constat ex antiquissimo usu Ecclesiæ, quem fuisse Sorus in 4. d. 18. q. 2. art. 5. & Waldensis tom. 2. de Sacramentis c. 149. ostendunt testimonij Patrum, præsertim Innocentij III. in Sermone de Natali Apostolorum Petri & Pauli: & eum usum etiam nunc seruari constat, quia in Iure Canonico multi sunt casus Pontifici & Episcopis reseruati, & etiam sunt in Religionibus reseruati Prælati earum.

Ratio autem huius Catholice doctrinæ est, quia reseruatio nihil aliud est quam limitatio iurisdictionis completæ ad absoluendum in foro conscientia quoad aliquos casus; in Ecclesia autem superiores possunt illam inferioribus quoad aliquos casus limitare, quia iurisdictionem completam inferioribus concedunt, & in eos à superioribus dimanant, & dependenter ab ipsis conferuntur; ac proinde eam possunt illis quoad aliqua non concedere, & semel concessam limitare.

Ex quo deducitur, potestatem reseruandi casus in foro conscientia reperiri in Romano Pontifice, & in Episcopis, & in Prælati Religionum, etiam in immediatis domorum, & in quocumque alio habente iurisdictionem ordinariam, quia ab omni eo dimanat iurdictio completa in alios: & ob hanc rationem hæc potestas etiam est in Parochis, ut contra Suarez & cõtra Ochagauiam aduertunt Maior in 4. d. 17. q. 5. & Vasquez 91. art. 3. dub. 5. quia quamuis id non sit Parochis in usu, tamen per non-usum non amittitur potestas. Excipimus reseruacionem venialium, & etiam mortalium iam legitime confessorum, quæ reseruari non

possunt nisi à Papa, quia ipse est qui immediatè concedit iurisdictionem completam in prædicta peccata omnibus Sacerdotibus, & à quo immediatè conseruatur, ob quod nullus inferior potest eam illis limitare quoad hæc peccata.

DIFFICULTAS II.

Utrum reseruatio possit fieri pro arbitrio superioris absque legitima causa.

Conueniunt Doctores, reseruacionem factam absque legitima causa, esse illicitam, quia est pœnitentibus onerosa, ob quod confessio fit illis molestior & difficilior, quod non est faciendum absque rationabili causa; imò est iniuriola Confessariis habentibus iurisdictionem ordinariam, quia est minoratiua iurisdictionis illis ex proprio officio competentis.

Est tamen difficultas, An reseruatio facta absque rationabili causa sit etiam nulla.

Circa quam conueniunt communiter Doctores, reseruacionem quamvis sic factam, respectu Confessariorum delegatorum esse validam, quia iurdictio delegata conceditur & conseruatur à delegante pro libito; ergo quando ipse illam non concedit quoad aliqua peccata, aut semel concessam limitat, non erit in delegato quoad illa aliqua peccata, ac proinde ita valida erit, ut absolutio delegati ab eis peccatis sit nulla, utpote facta à non iudice quoad illa.

Punctum ergo difficultatis est, An reseruatio respectu Confessariorum ordinariarum sit nulla, quando facta est absque rationabili causa.

Sorus in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 5. Ruardus ar. 3. contra Caluinum, & Vasquez quæst. 91. art. 3. dubio 4. absolute docent, esse nullam (quod Maior dist. 17. quæst. 5. & Angelus v. Casus existimant verum de reseruacione facta ab Episcopo) quia Pastores ordinarij, ut Episcopi & Parochi, ex proprio officio, & non pro libito superiorum habent iurisdictionem completam ad absoluendum ab omnibus peccatis; ergo quando fiunt pastores ordinarij, aut quamdiu perseuerant tales, nequit illis iurdictio ad absoluendum limitari validè absque causa rationabili.

Siluester v. Confessor 1. q. 3. Henriquez Quod lib. 1. q. 27. Suarez disp. 29. lect. 4. & Egidius d. 8. dub. 11.